1674 | 1890 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 22 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ | 1308 ՃԷՄԱԶԻՈՒԼ ԷՎՎԷԼ 22 | ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان} ՆԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ جريدۀ شرقيه

ԱԲՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 մահէ	6 մահէ	3 մահէ
ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէքթուպէ 20 գրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Իլքինճի, իքինճի վէ ուչունճու սահիֆէ ղըռ. 3
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ 1ի 10բ. հս. » 3
Մէքթուպլար նաֆիլէյէ տաիր օլմալը մէճճանէն գապուլ օլընաճագ վէ աէտ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Հիւքիւմէթ մաթպաասընտա տըր. Քէֆալէթի մէզքիւրէ հազգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրի ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Բարիզին Փօրթ-Սէրժէր թէաթրօսընտա պիր Ֆրանսըզ-Ռուս նիւմայիշի վուգու պուլմուշ տըր. Շէօյլէ քի, Ռուսիանըն Բարիզ սէֆիրի Մ. տը Մօհրէնհայմ իլէ զէվճէսի՝ Ռուս խանէնտէլէրի իլէ բազը գավաթլարընտան իպարէթ օլան Իվանօֆ գումբանեասընըն մէվգիի թամաշայա վազ իթտիկի պիր լօճայի իշղալ էթմէկ հազըր պուլունըրգ, Իվանօֆըն օյունճուլարը չէ նաաա էհալիյէ արզը րու իմ տիգլէրինտէ, մուզիգա թագըմը ալայա գալղըպ Ռուս մարշընը չալմըշ օլմագլա, Մ. տը Մօհրէնհայմ՝ մէզքիւր մարշա հիւրմէթէն չարգասընը չըգարմըշ տըր. Պաանէքու մուզիգա խիթամ պուլտուգտա թէքմիլ էհալի՝ էլ չըրբմագա վէ «Եաշասըն Ռուսիա, եաշասըն Մ. տը Մօհրէնհայմ» տէյու պաղըրմագա պաշլամըշ օլտուղընտան, մուզիգա՝ Ռուս մարշընը թէքրար չալմագա մէճպուր օլմուշ, վէ Մ. տը Մօհրէնհայմ տախի՝ Ֆրանսըզլարըն պու նիւմայիշը իթէ վէճճիւհէքեարանէսինտէն պէզպայէթ տէրէճէտէ միւթէէսսիր օլարագ էհալիյի սէլամլամըշ տըր.

—

Ֆրանսանըն Այը-Մարիթիմ էյալէթինտէ քեաին Նիսա գասապասընտան Բարիզին Թան կազէթասընա պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Թուռէթ-տը-Վանս մէրքէզինէ պաղլը իգի ժանտարմա նէֆէրի՝ Ճէնովա տէմիր եօլ խաթթը ինշաաթընտա միւսթախտէմ Իթալիան ամէլէսինտէն պիրինի՝ անլէրտէն պիրի իլէ տէօյիւշտիկի իչիւն մէրքէզէ կէօթիւրմէք իսթէտիգլէրինտէ, տիկէր Իթալեանլար՝ արգատաշլարընը գուրթարմագ իչիւն արպէտա գօպարմագ իսթէտիգլէրինտէն, տիշարը թէհտիտ օլան ժանտարմալար՝ Իթալեանլարը զապթ իթմէք իչիւն րէվօլվէր չըգարմագա մէճպուր օլմըշլար վէ պէօյլէճէ մէյզգուիը հէրճ իսթէյիմիշլէր.»

«Պիր ազ սօնրա ժանտարմալար Թօյա Թուզթուլըգ, համթա Կրան նամընտա պիր ժանտարմանըն պաշընա տէհշէթլի պիր սուրէթտէ պասթօն քէսմիշլիքլէրինտէն, մէրգում՝ անիտէ մուգապէլէ պիլմիլ իտէրէք րէվօլվէրի չէքտի վէ 28 եաշընտա Գօֆարնէ նամընտա պիր Իթալիանը մագթուլէն եէրէ սէրտի. Տիկէր պիր րէվօլվէր աթէշի տախի իքինճի պիր Իթալիանը իսապէթ իթաուպ, լաքին պունըն քիմ օլտըղը հէնուզ անլաշըլամատը. Դայմագամը պէլտէ իլէ ժանտարմա եիւզպաշըսը անիտէ մահալլը վագտայա չըթմապան օլուպ, տաայիչ իտաէ օլընմըշ, վէ 6 քիշի թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր.»

—

Գունտան ագտէմ եազըլտըղը իւզրէ, տէկէմպրիրին 15/27ինճի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Սօֆիա պէլէտիյէ մէճլիսի՝ Սօպրանիէ մէճլիսի ազալարընա իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտուպ, պունտա պէլէտիյէ րէիսի վէ Սօպրանիէ րէիսը սանիսի Մ. Բէթգօֆ՝ պիր նութգ իրատ իտէրէք, մէմլէքէթին տախիլէն քէմալը գուվվէթ ու րէֆահէթ իթմէսի նէ Մէճլիսը մէպուսանըն մուավէնէթը զարրէթքեարանէսի սէզգամի իթտիկինի, վէ պիլխասսա ասքէր թէգվիւսկիլին տախը օլան գանունը հէֆարէն՝ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի պիրաալընա եէնի պիր թաշ զամմ էյլէտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր. Իսլամ մէպուսլար՝ մալիւմ օլտըղը իւզրէ պիր վագթ Սօպրանիէ մէճլիսի իճթիմալարընտա հազըր պուլընմագտան իճթինապ իտէրլէր իքէն, սօն իճթիմալարտա մէճլիսէ կէլմէյէ պաշլամըշլար տըր. Եանի օլտըղընա կէօրէ, Պուլկար հիւքիւմէթի՝ Իսլամ աէթիմ գըզլարընըն վասիլէքլէրինէ տաիր օլան տէավիտէ միւֆթիլէրին պաշը կէօնա միւսաամէէլէ տէ պուլընմալարընա միւսաատէ իթմէյի մուվաֆիգ կէօրիւմ Իսլամ մէպուսանընա վատ իթմիշ տիր.

—

Պուլկարիսթան բրէնսի՝ 1890 սէնէսի Սօպրանիէ մէճլիսը մէպուսանընըն տէվրը իճթիմաընա խիթամ վէրտիկի միւնասէպէթիլէ նութգը աթիյի իրատ իթմիշ տիր.

«Մէպուսան էֆէնտիլէ՛ր,

«Մէճլիսինիզին տէվրը համբրընտա սարֆ իթտիկինիզ զայրէթը միւֆիտէ վէ միւնէվվէրէյի մաէլմէմնունիյէ թաչսին իտէր, վէ թէկրարէն՝ հազգընըզտա րըհար էյլէտիկի էմնիյէթ ու իթիմատա մուվաֆըգ պիր սուրէթտէ իճրաի մուամէլէ իթտիկինիզի մաէթէշէքքիւր պէյան էյլէրիմ.

«Թարաֆընըզտան թանզիմ վէ գապուլ օլընան գավանինի՝ մէմլէքէթին մէնաֆիի հազգըլէսընէ մուգաֆը թամմընըզ օլտըղընա, վէ թէրագգը վէ սաատէթիմիզէ հատը զայրէթ ու տիրայէթ էյլէտիկինիզէ պիր տէլիլը ալէնի տիր.

«Իգտըսատ ու ինթիզամատը վագըանըզտան տօլայը անտամիմ պէյանը թէշէքքիւր իտէր, վէ քեմալը իսթ ու սէլամէթլէ մէմլէքեթինիզէ ավտէթինիզի պիրտէթէննի, սէնէյի հազըրէ Մէճլիսը մէպուսանըն սէտտ ու պէնտ իտիլտիկինի իլան էյլէրիմ»

Սօֆիա 16 դեկտ. 1890

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը հազրէթը Բատիշահիտին Սէլամլըգ ալայընը քէմալը շաշա իլէ Համիտիյէ ճամիինտէ իճրա պույուրմըշլար տըր.

Րէսմը մէզքիւրը կէօրմէք իւզրէ՝ Սըրպիստան սէֆիրի իլէ պաշ թէրճիմանը վէ ամալը միլլէթէր, միսաֆիրէթէն չէհրիմիզտէ պուլընան Միւճձէմէտ Ամէրիգանըն Թէշէբան սէֆիրի Մ. Բրաթ իլէ Ամէրիգա սէֆարէթի պաշ թէրճիմանը վէ րիւֆէգասը, Ալէմանիա սէֆարէթի ամալը միւլքէթի, Ֆըրանսանըն Սօֆիա ժէնէրալ գօնսօսը իլէ Ալէմանիա, Ֆրանսա վէ Ամէրիգա սէֆարէթլէրինտէն թամսիլէ իլէ կէլէն 15 գատար սէյյահին տաիրէի մախսուսէտէ հազըր պուլունմըշլար տըր.

—Եվվէլքի կիւն Զանգզգալէսինտէն հարէքէթ իտէն Ճարօն սէֆինէլէրի՝ օ կէճէ սաաթ 10 րատտէլէրինտէ Դումզարու աչըգլարընա վարըլ օլմուշլարտըր տէ, հավա սիսլի օլտըղընտան, տիւն անճագ սաաթ 7 րատտէլէրինտէ Թըլի- վաբօրընըն գլավուզլըղըյլա Սարը-Բազարը աչըգլարընա կէլիպ տէմիր ազմըշլար տըր.

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն ֆէրիգ Ռիզա վէ Աշզէտ Ալի բաշալար հազըրաթը՝ Ճարօն սէֆաինինէ ազիմէթլէ, գօմանտանլարը իլէ հէյէթը զապըթանընա իլթիֆաթը Շահանէյի թէպլիղ իտէրէք, սէֆինէլէր գօմօտօրընը պէրապէրլէրինէ ալըպ Տօլմա-Պաղչէ սէրայընտաքի տաիրէի մախսուսէյէ կիթմիշլէր, Օրատա պիր միւտտէթ գալըշլար վէ թէքրար վաբօրա կիթմիշլէր տիր.

Կէլէն Ճարօն սէֆինէլէրինտէն պիրինին նամը Հիէյ օլուպ, միրալայ գաբթան Թանագա գօմանտասընտա պուլուրտըղը հալտէ թայֆասը 334 քիշիտէն վէ թօբլարը 8 ատէտտէն, վէ Գօնկօ նամընտա օլան 2նճիսի՝ գայմագամ գաբթան Հիտաքա գօմանտասընտա պուլընըբ, թայֆասը 261 քիշիտէն վէ թօբլարը եինէ 8 ատէտտէն իպարէթ տիր, վէ միւթէլիֆ զապըթան վէ զապիթ մուավինլէրի վէ սաիրէ տախի 100ի միւթէճավիզ տըր.

ԷՐԹՈՒՂՐՈՒԼ սէֆինէսի գազազէտէ օլտուղտան սօնրա գօբրթարըլան Օսմանլը զապըթան վէ նէֆէրաթը՝ Եադօհամա կիթմիշլէր իսէ տէ, Ճարօն իմբէրաթօրը՝ քէնտիլէրինին րէսիմլէրինի օլուն կէօրմէք արզու էյլէմիշ օլտուղընտան, Գօպէ չէհրինտէ հէյէթճէ րէսիմլէրի չըգարըլըպ իմբէրաթօրա կէօնտէրիլմիշտիր.

—Բէնճշէնպիհ կիւնիւ ալաֆր. Եըլտըզը օլագ միւնասէպէթիլէ Ֆրանսա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը գօնթ տը Լօմիէ-Վիլար՝ չէհրիմիզ Ֆրանսըզ միւթէպէրանընըն թէպրիքեաթընը գապուլ իթտիկի սըրատա, Տէրսաատէթ պիրինճի Ֆրանսըզ մէպուսը Մ. Էմիլ Տըվօ՝ պիր նութգ իրատ իտէրէք, չէհրիմիզ Ֆրանսըզլարը նամընա Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ արզը ուպուտիյէթ վէ իճրաի թէմէննիյաթլա պէրապէր, պուրատա Ֆրանսըզ էհալիսինէ միւթէալլիգ պաղը ումուր ու մէսալիհտէն տախի պահս իթմիշ, վէ էզճիւմլէ զաթը հազրէթը Բատիշահինին՝ Տէրսաատէթ ըըխթըմլարը իմթիյազընը պիր Ֆրանսըզ գումբանեասընա իթա վէ իհսան պույուրտուղընը մաէլմէմնունիյէտ եատ ու թիզքեար էյլէմիշ ձօվալլա, սէֆարէթ մասլահաթկիւզարը գօնթ տը Լօմիէ-Վիլար՝ պունա ճէվապէն իրատ իթտիկի նութգտա, խիթամ պուլան սէնէ զարֆընտա Տէրսաատէթտէ պէօյիւք պիր թէշէպպիւսը միւֆիտին նախլը մուվաֆֆագիյէթ օլտուղընը պիլտէյան, տէմիշ տիր քի, «Պիրինճի մէպուս էֆ. նին պու թէշէպպիւսի նութգընտա զիքր իթմէսինտէն տօլայը թէշէքքիւր իտէրիմ. Ֆէնէրլէր իտարէսինին մուհիթ դայյուրը թարաֆընտան աէզընա սալ իտիլիփ վէփիլին միւզաքէրաթը պախթիյարանէսի սայէսինտէ իսթիհսալ օլընան Տէրսաատէթ ըըխթըմլար իմթիյազը՝ պէօյիւք պիր վուզուամ օլուպ, Թիւրքիա պայթախթը՝ չիւպհէսիզ պունտան զազայէթիւլ զայէ միւսթէֆիտ օլաճագ տըր. Բատիշահը մէրգումբէրվէր վէ Շէհինշահը իւմրանբէւսթէր հազրէթլէրի թարաֆընտան սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէի Շէհինշահի միւզթէզաասընճա պու էմրը միւհիմ Ֆրանսըզլարա թէվտի պույուրըլմըշ օլտուղընտան, Տէրսաատէթտէ մուգիմ Ֆրանսըզլար տախի պու լութֆ ու իհսանը Շահանէյի քէմալը շիւքրան ու միննէթտարի իլէ եատ ու թէլագգի իտէճէքլէրտիր.»

Նէվմը մէզքիւրտէ Աւստրիա սէֆարէթխանէսինտէ տախի րէսմը գապուլ իճրա օլընմըշ, վէ սէֆիր իլէ թէպաաի միւլքէպէյէ թարաֆընտան թէպրիքի հավի նութգլար իրատ օլընմըշ, վէ ագչամ տախի միւթէպէրանա սէֆարէթխանէտէ զիյաֆէթ քէշիտէ իտիլմիշ տիր.

—Թարապլուսը Շամ իլէ Լաթագյէ արասընտաքի գօրտօնըն ալթըդ իպգասընա լիւզում կէօրմէտիկլէրինտան լավղը, վէ Ճէպէլը Լիպնան ճիհէթինտէ վագ օլընան գօրտօնըն պիր գաթ տաղա թէվսիի վէ թագվիյէսի՝ Սըհհիյէ նէզարէթինտէն Պէյրութ վիլայէթինէ պա թէլէկրաֆ իշար պույրուլմըշ տըր.

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Վարնատան Տէրսաատէթէ կէլմէսինէ պէքլէնմէքտէ օլան Լօյտ գումբանեասը վաբօրը տիւն սաաթ 8 րատտէլէրինտէ լիմանըմըզա կէլմիշ իսէ տէ, Մախսուսէն 3 կիւնտէն պէրու Թրապիզօնտան կէլէճէք օլան Գոբլա վաբօրը հէնուզ կէլմէմիշ տիր.

—Տէրսաատէթտէ իճրաի վէքեալէթ իտէն տավա սահիպլէրինտէն հա՛ նկըլարընըն ճէզա իշլէրինտէ իճրաի վէքեալէթէ մէէզուն օլտուգլարը՝ մէրճիի մախսուսընճա թէտգիգ օլընմագտա իմիշ.

—Րէժիին թէշքիլ օլընտըղը վագըթ էտիրնէտէ աչըլան միւթիւհ ֆապրիգասը մուախխարէն թաթիլ օլունմըշ իսէ տէ, կէլէճէք սէնէ պաշընտան իթիպարէն եէնիտէն աչըլաճագ տըր.

—Պիլճիւմլէ մուսադդադ վէ միւսթաղիլլաթըա պիրինինի միւլք հազգընտա ճէրէյան իտէն թէվտիի ինթիգալաթ մուամէլէսինին իճրասը՝ էպնիյէի վագֆիյէնին թարապիյէթինտէ վիգայէսի իլէ պէրապէր մէմալիքը Օսմանիյէ չէհիրլէրինին իլէրուտէ պիր հալը ինթիգալ քեսպ իթմէսինի մուճիպ, վէ չու սուրէթ՝ հարիգին տախի թէվսիի սիրայէթինէ մանի օլաճաղընտան պաղըշա վէ բիւէն լայիհանըն Պապը Ալիյէ տէրտէսթը թէգտիմ պուլունտըղը իչիտիլմիշ տիր. (Թարիգ)

—Անատօլուտա Էսկիշէհիրտէն պիր գաչ քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ քեաին Պէյլիք Ախըրը նամ մահալտէն թարաֆըմըզա պաղը ազըր խապէրլէր վիրուտ իտիյօր. Շէօյլէ քի, իքի եէնէ պէնրին թահրիքաթը պիր թագըմ սիլահլը հէրիֆլէր՝ ախիրէն Անատօլու տէմիր եօլընըն մահալը մէզքիւրտէքի ինշաաթընը տէրէօհտէ իտէն Մ. Գօրուկանըն տէպթիկեահ ֆապրիգասընա րէվօլվէր էլտէ եիւրիւյիւշ իտէրէք, մէրգում Մ. Գօրուկա իլէ մէմուրինինի ֆապրիգատան տիշարը գօվմուշլար վէ քէնտիլէրի ֆապրիգայա սահիպ օլմուշլար տըր.

Էշխասը մէրգումէ՝ գումբանեա մէմուրլարընա պիլէ թէհտիտ իթմէյէ պաշլատըգլարընտան, գումբանեա՝ մէմուրինինը մուավինէթ չիւմ եօքի չէհիրէ չագըրմագա մէճպուր օլմուշ տըր.

Պու էշխասը մուզիրրէ՝ ժանտարմանըն իսթիհդարըընա գուլագ ասմայարագ ֆապրիգատան տիշարը չըգմագ իսթէմէյօրլար. Էնգարէ վալիսի բաշա հազրէթլէրի՝ պու պապտէ թէտաապիրը մուգթազիյէ իթթիխազ իթմիշ տիր.

(Մըշտագ)

—Պիր միւտտէթտէն պէրու խասթա պուլընան Խարիճիյէ նէզարէթի թալիիլէթ գալէմի միւտիրի Գազտալիան Օհան էֆ. քէսպը աֆիյէթ իտէրէք, եազընտա մէմուրիյէթինէ տէվամա պաշլայաճագ տըր.

—Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Իզմիր օթէլինտէ պուլընան Թէքիրտաղլը Ռուբէն՝ կէչէնտէ իքի համալ նէզտինէ կիտէրէք, «Իզմիր օթէլինտէ Ապտիւլ-Ռահման նամընտա Ֆրանսա թէպաասընտան պիր Թունուսլը վար, սալը կիւնիւ (13 կիւն ազտէմ) Իսքէնտէրիյէ վաբօրը իլէ վէ Իսքէնտէրիյէ թարիգիլէ Թունուսա ավտէթ իտէճէկինտէն, պունըն 3 սանտըղընտան պիր ազ քիւչիւկինին իչինտէ 6000 լիրա վար, սալը կիւնիւ համմալը իչիւն սիզի մէրգումա կէօթիւրէճէկիմ. Գօրաքեօթտէ գալարագ արասընտա պիլթիւն սանտըղընը պէն սիզէ իշարէթ իտէրիմ, օրատան սավուշլըրըզ, իւշիւմիւզ բայ իտէրիզ» տէյինճէ, համմալլար «պու իչին իչինտէ պիր բօլիս նէֆէրինին պուպէրի օլսա տաղա էյի օլուր» տէյու ճէվապ վէրտիկինտէն, Ռուբէն՝ Վօյվօտա մէրքէզինտէ բօլիս գօմիսէրլէրինտէն պիրինէ կիտէրէք օնա տա այնի թէքլիֆտէ պուլունմըշ իսէ տէ, իչին իչինտէ իքի համմալ օլտըղը սէօյլէմէյիւ իչէր պին լիրայը բայլաշմագլարընը պէյան իտէր, վէ գօմիսէր տախի մէզքիւր թէքլիֆի գապուլէ մուվաֆագտ կէօսթէրիր իսէ տէ, գէյֆիէթի պու ժուրնալ Զապթիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիր. Զապթիյէ նազըրը Նազըմ պէյ հազրէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն էմր իւզրէ, մէզքիւր օթէլ թահթընէզարէթտէ պուլընտուրըլըզ, զիքր օլընան համմալլար վասըթասըյլա սանտըգլար կէօթիւրիլիր նաղլ օլունտըղը սըրատա, բարա սանտըղընը ավիրմէնէն համալ Խաչիկ՝ Ռուբէն իլէ պիրլիքտէ Մահմուտ ճատտէսինտէ պիրլէշտիրիպ սահիպի Թունուսլը Ապտիւլռահմանըն էօնիւնտէն սավուշարագ պիր կէօչինօտա կիրմէնիր իսէ տէ, Ապտիւլրահմանըն ֆէրեատը իւզէրինէ, զաթէն Ռուբէն իլէ Խաչիկի գօլլաշտըրմագտա օլան զապթիյէ մէմուրինին՝ մէզքիւր գազինօյա պիրտէնմիւխայւլ հէր իքիսինի տէրտէսթ իթմիշ, վէ սանտըղը Թունուսլույա Ապտիւլրահման Զապթիյէյէ կէօնտէրմիշ, վէ օրատան տախի սանտըղը իլէ սանտըգլարը՝ Ֆրանսա սէֆարէթինէ իրսալ ու թէսլիմ իտիլմիշ տիր.

Սանտըգլարըն տիկէր իքիսինտէ գաարընա մախսուս էշյաէլէր վար իմիշ.

Րուժ Բաթրիգխանէսինէ վարիտ օլան սօն թէլկրաֆլար ճէվապէն հազգընտա տիւնքի Մշէքեարտէ պէր վէճհը աթի օգունմըշ տըր.

«Բաթրիգխանէ թաղրիրինէ ճէվապէն հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան չարշէնպիհ ագշամը Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիլէն սօն թէզքէրէնին սուրէթին նէշը իտէմէզ իսէք տէ, թարաֆըմըզտան միւթալաա պէյան իթմէքլիզին օլ պապտէ պագը մաալիմաթ իթա իտէրիզ.

«Կէրէք էսքի գօմիսիօնը րուհանի թարաֆընտան պու կիւնէ գատար միւզաքէրէ օլընան մէվատտէի յաթ վէ կէրէք տօղրուտան տօղրույա Բաթրիգխանէ վէ եա իքի մէճլիս հէյէթլէրի իլէ Պապը Ալի վէ Մապէյնը հիւմայուն արասընտա թէաթի վէ միւտավէլէի էֆքեարը մուճիպ օլան միւսթէթիպաթ՝ ազըգ վէ մուսաըըհ պիր սուրէթտէ թէսվիյէքեարի օլմուշ տըր, եանի հիւքիւմէթ՝ սօն ճէվապըյլա միւսթէսնիյաթը մէզքիւրէյի գապուլ պույուրմըշ տըր.

«Վասիյէթնամէլէրին միւչքիլ մէսէլէսի տախի հիւքիւմէթ թարաֆընտան հալլ օլընըպ, անճագ պիր նօգթա իւզէրինտէ հիւքիւմէթ պիր նէվի գույուտը իճթիրազիյէ պէյան իթմէքտէ տիր քի, պու տա պիզճէ մուվաֆըգըզ ագլ տըր. Չէօյլէ քի, Խըրիսթիանլար՝ իսթէտիքլէրի կիպի սէրպէսթէճէ վասիյէթ իտէպիլիրլէր, պաղը վասիյէթնամէ աֆքեամը տախի Բաթրիգխանէ մահքեմէսինին տաիրէի սէլահիէթինտէ պուլընմաճագ տըր. Լաքին էկէր Օրթօտօքս մէզհէպինէ մէնսուպ վասիյէթ սահիպի՝ թէպաաի էճնէպիյէտէն պիրի լէհինէ վասիյէթ իտէր, վէ եախօտ պու էճնէպի թէպաասը՝ վագֆ վէ եա էմլաքի միրիատան պիր հիսսէ մալէքի էյլէր իսէ, պունտան նէշէթ իտէն տավա՝ գաթիէն Բաթրիգխանէ մահքէմէսինտէ րուլէթ օլընամայըբ, տէվէթին մէհաքիմը հուգուգիյէսինէ աիտ պուլունուր.

«Զանընըմըզա կէօրէ, գուլլաըը իհթիրազիյէ օլարագ եալընըզ պու նօգթա տէրմիյան իտիլմիշ օլուպ, հալ պու քի պիզէ պիր հէյ վուգուլընտա տա մէհաքիմը աթիյէյէ միւրաճաաթ օլընմագտան էվվէլ Բաթրիգխանէ՝ Պապը Ալի իլէ թէմաթի էֆքեար իտէրէք իշի խալլա համայինէ վէ եիւզ կէօսթէրէճէկ բիշէնէքէ տաիր պիր ազ ավաքիպ պուլունամաս.

«Թիւն (էվվէլքի կիւն) Սինօտ իլէ մէճլիսը միւխթէլիթ հիչ պիր գարար վէրմէյիպ իճթիմաընը պու կիւնէ (տիւնէ) թաալիգ իթմիշ, վէ Մագրիքեօյինէ պիր հէյէթը մէպուսէ իրսալ իտէրէք, իճթիմաը մէզքիւրէ իճրաի րիյասէթ իթմէսինի Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրինէ րէճա էյլէմիշ տիրլէր.»

Երզրում մութասարրըֆլըղընտան աթըղըլմըշ պիր մէքթուպտա օգունտըղընա կէօրէ, պունտան իքի պուչուգ սէնէ ագտէմ Մուշլու Տ. Սարգիս բաղհանայ՝ Օթման օղլու վէ Մուշլը Ազաճան՝ Կարաման Երզրումա միւվասէլէթ իթտիքլէրինտէ, իւզէրլէրինտէն պաղը մուզիրր չարգի քիթապ վէ տէֆթէրլէրի զուհուր իթմիշ օլմասընա մէպնի պիթթէպգիֆ վէ մուհաքէմէ, Ճէզա Գանունամէսի հիւմայունընըն 66ճը մատտէսի մուճիպինճէ նէֆիյի էպէտ ճէզասընա մահքիւմ իտիլմիշլէր իսէ տէ, ախիրէն պու հիւքմը իսթինաֆի՝ թէմյիզէն էոնէ Երզրում մահքէմէի իսթինաֆընտա նազգ իտիլէրէք, էվրագը մէզքիւրէնին մուհաքէմէի քէնտիլէրի օլմատըգլարը իչիւն Ճէզա Գանուննամէսինին 58ինճի մատտէսինին ֆըգրաի սանիյէսի աչգեարէնճա, միւթէհհիմլէրին նէֆիյի էպէտ ճէզասը պիլթէախֆիֆ, թարիխը թէվգիֆլէրինտէն իթիպարէն իւչէր սէնէ գալէպէնտ օլմալարընա մահքէմէճէ պիլթէթրիֆագ գարար վէրիլմիշ տիր.

Քիթապճը Ալէքսան վէ րէֆիգլէրինին մուհաքէմէսի պու կիւն Ճինայէթ մահքէմէսինտէ րուիյէթ օլունաճագ տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գոնսթանթինօբլ)

Բարիզ 1 յունվ.

Ֆրանսա տախիլիյէ նազըրը՝ Բարիզ պէլէտիյէ մէճլիսինին իքի գարարընը ֆէսխ իթմիշ տիր. Պու գարարլարըն պիրի՝ զապթիյէ նէզարէթինին թախսիսաթընը թէքրար րէտտ իթմէքտէ, վէ տիկէրի տախի՝ բօլիս նագըրըն րիզասը թահսիլ օլընմագսըզըն պէլէտիյէ մէճլիսինին՝ պազը թախսիսաթը իսթէտիկի կիպի իսթիմալէ հագգը օլտըղընը իրաէ էյլէմէքտէ իտի.

Բէրլին 1 յունվ.

Ամիրալ Օգ վէֆաթ իթթի.

Լօնտրա 1 յունվ.

Ռուսիա Եահուտիլէրի լէհինէ օլարագ Զարա խըթապէն գալէմէ ալընան իսթիտաա՝ լօրտ չէնը էմինի թարաֆընտան Բէթէրսպուրկա իրսալ օլընմըշ տըր. Իսթիտաի մէզքիւրը պիր հէյէթը մէպուսէ վասըթասըյլա թագտիմ իթմէք թէսավվուրընտան վազ կէչիլմիշ տիր.

Ամէրիգատաքի Արժանթին ճիւմհուրիյէթինին՝ Ինկիլթէրա թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆաթըն թէֆէրրուաթընճա պագը թաատիլաթ իճրա օլընտըղը թագտիրտէ թէքլիֆաթը մէզքիւրէյի գապուլ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտըղը՝ տիւն Արժանթին գօմիսիօնընա իշար ու թէպլիղ օլընմըշ տըր.

Րօմա 1 յունվ.

Դրալզատէլէրտէն տիւգ տը Ժէնէվիւ ամիրալըգ րիւթպէսի պահշիյէսի իթթա օլընմըշ տըր.

Պէլկրատ 1 յունվ.

Տախիլիյէ նազըրը՝ Բրիշթինատաքի Սըրպ գօնսօլօսը մաասիւինին՝ պիր սուրէթը հասէնէտէ թէավիյէ օլընտըղընը Սգուբչինա մէճլիսինէ արզ իթմիշտիր.

Մէզքիւր Մէճլիսը մէպուսան՝ յունվար 16/28է գատար թաթիլը միւզաքէրաթ իթմիշ տիր.

Նիւ-Եօրգ 31 դեկտ.

Միրալայ Հէնրի՝ հինտլի թայֆի օլընան սաի վահշի էքըլիլէրտէն ալընան 700 էսիրլէ պէրապէր Բինէրճէ աստէթ իթմիշ տիր.

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

Բարիզ 1 յունվ.

Եըլ պաշը միւնասէպէթիլէ Ելիզէ սէրայընտա րէսմը գապուլիյէթ քէք չայաալը սուրէթտէ վուգու պուլտու. Բարա էլչիսի՝ ուսուլ սէֆիրլէր նամընա րէիսը ճիւմհուրը պիթթէպրիք, կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք Ֆրանսըզ միլլէթի իչիւն րիֆահ ու սաատէթ թէմէննի էյլէտի. Րէիսը ճիւմհուր՝ ճէվաբընտա, սուֆէրաի միւշարըլէյհիւմին մէնսուպ օլտուգլարը մէմալիք իչիւն թէմէննիյաթը խալիսանէ իճրա իթմիշ տիր.

Լօնտրա 2 յունվ.

Թայմըզըն պէյանընա կէօրէ, Զիգակօտա մուգիմ Մարշալ է Ֆիլտ նամ պէօյիւք Ամէրիգա թիճարէթ էվի՝ Մագ. Քինլէյ կէօտրիւք ուսուլինին՝ Գանունը եասաիրի մուզայիր օլտըղընը մէյտանա գօյմագ իչիւն իգամէի տավա էյլէմիշ տիր.

Պէրլին 2 յունվ.

Աֆրիգայի Շարգինին Ալէման սէվահիլինտէ Ալէման պայրաղընըն քէշիտէ օլունտըղընը Բէյսուն... գազէթասը եազըյօր.

Աթինա 2 յունվար

Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Բալի՝ հիւքիւմէթին բօլիթիգասընը չէխտէն մուախէզէ իթմիշ օլմագլա, Մ. Տէլիեանի՝ րէտտը մուախազէ էյլէմիշ տիր. Իշպու միւզաքէրէ քէք հէյէճանլը պիր սուրէթտէ ճէրէյան իտուպ, հիչ պիր գարար վէրիլմէմիշ տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի Թիւրքճէ կազէթալարտան նագլէն Գայսէրիյէ Առաջնորդը Պալեան Գէր. Տ. Տրդատ վարդապէտին Տէրսաատէթէ կէլտիկինի տիւնքի Նիւսխէմիզտէ իլան իթմիշ իսէք տէ, պունըն սէհվ օլուպ Գայսէրիյէտէն կէլէն րուհանինին՝ Զիլինկէրեան Արժ. Տ. Եղիշէ վարդապետ օլտըղը վէ մումաիլէյհին պիր գաչ կիւնէ գատար Երուսաղէմէ կիտէճէկի՝ Թահգիգաթը մախսուսէմիզտէն տիր.

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Դ.

Չարշէմպէհ կիւնքի Աբտ-Նլտաէ պիր պէնտ կէօրիւլտիւ.

Մէզգիւր պէնտին մուհարրիրի, պիզիմ ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷմիզտէ պէյան իթմիշ օլտուղըմըզ էֆքեարլարա գարշը պիր ճէվապ վէրիյօր.

Ֆիլվագը բօլիթիգայի ումումիյէ խուզերինէ ալէնի միւճատէլէ բէք տէ միւնասէպէթ ալըր պիր մատտէ տէյիլ իսէ տէ, պէնտը մէզգիւր, կէրէք եազտըղըմըզ վէ կէրէք եազաճաղըմըզ չէյլէրին զաթէն եօլու իւզերինտէ պուլընմըշ օլտուղընտան, հէմ էֆքեարըլարըմըզըն պէյանընա պիր մէտար վէ հէմտէ պիր ճէվապ օլմագ իւզրէ, պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէքլիյի ճայիզ կէօրտիւք.

Եվվէլ էմրտէ չունու պէյանէ լիւզում կէօրիւյօրուզ քի, պէնտը մէզգիւրըն մուհարրիրի իթիհամ իթմէքտէ տիր կիպի կէօրինտիւկի իւզրէ, Եվրօբանըն չիմտիքի միւթէլլահ հալի պիննէֆս Ֆրանսա հիւքիւմէթինին քէյֆիյէթէն թէվէլլիւտ իթմիշ պիր մատտէ տիր տէմէքտիր, տիմէք իսթէմիշ կիպի տէ կէօրինմէքտիր. եօլ է պիր էֆքեարը մէյլի տախի պուլունմատըգ.

Հալպուքի իշին տահա իլերիլէրինէ տէ կիտիպ, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին տախի Թըպպը տիկէր պէօյլէ տէվլէթլէր կիպի, սուլհ ու աասայիշի հալին պագասընա խահիշկէր պուլունտուղընը, ֆագաթ Ֆրանսա էհալիսինին եալընըզ քէնտի խութէտրի կիպի վէ եալընըզ օ խութէտրի սուրէթտէ խօշնուտ օլմագ հավէսինտէ կէզէն, տիւվէթլի պիր հէյէթ էֆքեար սէլինտէն սիւրիւքլէնէրէք, ֆեվգէլատէ սիլահլանմայա վէ տիկէրլէրինի տէ սիլահլանտըրմայա մէճպուր գըլընմըշ օլտուղընը անլաթմագ իսթէտիկիզ տիր.

Տիմէք տիր քի պու հալտէ էկէր պիր մէսուլիյէթ վար իսէ, օ տա Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէ օլմայըպ, իլլա Ֆրանսա էհալիսինին պիր գըսմընտա օլապիլիր.

Վէ պունու օլ գատար աչըգ պիր լիսանլա պէյան իթմիշիզ տիր քի, Աբտ-Նլտաէքի պէնտին մուհարրիրինին անը եանլըշ անլամըշ օլտուղընը, պէնտիմիզի տիգգաթլը օգումամըշ պուլունմասընտան պաշգա պիր չէյէ համլ իտէմէյօրուզ.

Պիր տէ պիզէ գարշը պիր ճէվապ օլան մէզգիւր պէնտտէ, Ֆրանսըզ միլլէթի իչին ----- ---- տէնմիշ տիր քի, բօլիթիգա լիսանընտա մէզգիւր ----- լուղէթինին նէ մանէսը պուլունտուղընը անլայամայօրըզ.

Ֆրանսըզ միլլէթինին քիթապէթ վէ իլմ ճիհէթլէրի իլէ պիւթիւն տիւնեայա պէօյլէ խըզմէթլէրտէ պուլունմըշ օլտուղընը, վէ հաթթա պու սանհէլէրի ինքեար իթմէքտէն պէօյլէ պիր նանքեօրլիւք օլմատըղընը սէօյլէյէն տախի պիզ քէնտիմիզ օլուպ, մէզգիւր խըզմէթլէրի կէօզիւմիւզ սօգմագտա նէ՛ մանէտա օլտուղընա տա ագըլ երտիրէմէյիզ.

Անճագ Աբտ-Նլտաէքի պէնտին մուհարրիրինէ սիւվալ իթմէք էյի միզտէ տէյիլ տիր քի, Ֆրանսա օրտուսընըն պիւթիւն ճիհանէ ֆաթէհ մի զիյատէ օլմուշ տըր, եօգսա մաղլուպիյէթ մը.

«Պու ճիւմլէ իլէ Ֆրանսա Թէտարիքեաթը հարպիյէ իչինտէ տէյիլ տիր, եալընըզ գուվվէթլէնմէյէ ճանհտ իթմիշ տիր, վէ ախըր իսթիգամ իթմէք իչին գուվվէթլէնմիշ օլմալըտ, իլլա քէնտի ապիտ վէ չայանը հիւրմէթ հալինտէ գավի տուրմագ վէ հէր նէվի մուգավէմէթա գարշը հազըր պուլունմագ իչին գուվվէթլէնմիշ տիր» տէնիյօր.

Էկէր մուհարրիրը մումաիլէյհ Թէգմիլ ճիհանը տէյիլ իլլա անըն պիր գըսմընը օլսուն պու էֆքեարա ինանտըրապիլէճէք պիր վաղիյէթտէ պուլունմըշ օլսա, հագիգաթէն ճիհանի ինսանիա պէօյլէ էյիլիք իթմիշ օ՞լմայաճագ մը իտի.

Պիննէֆս քէնտի իֆատէսի իւզրէ 1870տէքի Ֆրանսա հիւքիւմէթի, եանիլիշիւճնճիւ Նաբոլէոն, մաղլուպիյէթի պիլէ պիլէ, Ալէմանիայա գարշը իլանը հարպ իթմիշ իսէ, պիննէֆս Ֆրանսա էհալիսինին էֆքեարը գամպարթըզընտան էօլէ պիր Թարիգէ մէճպուր պուլունմըշ տէյի՞լ մի տիր.

Ֆրանսանըն Մէճլիսը մէպուսանընտա, Մ. Թիէրսէն պաշգա գա՞չ քիշի իլանը հարպա գարշը սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իթտիլէր, վէ պունըն իչին օ միւհթէրէմ զաթա «վաթան խայինի» տէ՞նմէտի մի.

Վէ սօնրատան իշթէ եինէ պու «վաթան խայինինէ» միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլտի քի, վաթանը գուրթարմայա քէնտիսի միւսաարաաթ էյլէտի.

Ֆագաթ հալէֆ քի, ֆէլաքէթտէն սօնրա իտի պու, վէ տէյիլ քի էվվէլիսի.

Շիմտի հագըգաթը հալի սէօյլէյէլիմ. եինէ խաթըրըմըզ վար իսէ աֆվ պույուրուլսուն.

Մ. Պիզմարգ, Ֆրանսա էհալիսինին հալինի պագըլարընտան բէք ալէա պիլտիյինտէն, իչլէրի էօլէ պիր սըրրայա կէթիրմիշ իտի քի, Լուսիէն ճիւ Նաբօլէոնըն, եալընըզ ճալըշմա իւմիտ իտէրէք իլանը հարպտան պաշգա պիր չարէսի գալմամըշ իտի. վէ Նաբօլէօն, խութէր խութէմէդ հարէքէթէ մէճպուր օլտու.

«Ֆրանսա վիւքէլալարը, քէնտի բօլիթիգա նուքթէլարընտա սըգ սըգ թէքէբբիւր իթմիշլէր իմիշ քի, քէնտի մէմալիքլէրինին հարպ իթմէյէ նիյէթի եօգ տըր».

Բէք ալէա, տիւնեանըն սայիրի հալի էկէր վիւքէլալարըն բօլիթիգաճա նուքթէլարընտան խպթիկաճ օլունապիլսէ իտի, հալտա օլսուն էբէտիյէ վագըթտան պէրու պու թարզ նուքթէլար սըրֆ պիր կիւլ րէնկի քէսպ իթմիշլէր տիր, վէ պալըղլարը, իշին օլ տէրէճէլէրտէ իլէրուլէրինէ կիրմէքլիկի պիլէ միւնասիպ կէօրմիւշլէր տիր քի, ահվալը ումումիյէնին խայլի վագըթլարտան պէրու պու գատար պէրբատ պիր հալտէ պուլունմասըլարընըն պէյանէ հիմմէթ պուլունմըշլար տըր.

Վագա պիզ քէնտիմիզ տախի օ էֆքեարտա պուլունմագլա իֆթիխար իթմէքտէյիզ քի, ումումի բօլիթիգատա սայիլըր ումումիյէնի իֆլալ իտէճէք պիր պոլըտա եօրի կէօրիւնմէքտէտիր.

Ֆագաթ նէ՞ տիր սէպէպ քի, պու կիւնտէն եարընա պիր էմնիյէթ իբրազ օլունամայօր, վէ հէչ պիր տէվլէթ, քէնտի Թէտարիքեաթը հարպիյէսինտէն հարպ ճէլսին տէ, հէմէն եարըն իլանը հարպ օլաճագ տէրէճէտէն աշաղըլա թէնզիլ իտէմէյօր.

Ալէմի բօլիթիգա, հէր չէյտէն էվվէլ ահվալը բօլիթիգայի ումումիյէյէ պագըպ, միւքէլլէֆ նուքթէլարընա անճագ քէնճթէ մէթար օլմագտան պաշգա պիր նազար իլէ պագմագտա, վէ պագըլաատա սըրֆ պիր խէթա տըր.

1870 մուհարէպէսինին բաթլագ վէրմէսինտէն անճագ պիր գաչ այլար էվվէլի տէյի՞լ մի իտի քի, Ինկիլթէրա խարիճիյէ նազըրը՝ բօլիթիգայի ումումիյէնին հիչ պիր վագըթ օլ վագըթքի գատար էմնիյէթ պախշ պիր հալտէ պուլունմամըշ օլտուղընը քէմալ պէյան էյլէմէքտէ իտի.

Պու տա սըրֆ էֆքեարըմըզ վէ գաննըմըզ իչի տէյիլ, իլլա խօսս պէ խօսս պիր հագիգաթը հալ տըր, վէ թէվարիխ տէ մէյտանտա տուրույօր.

Ինկիլթէրա տէվլէթինին քէնտի տաղլընըգ վէ վասի մէմալիքլէրի վէ մէնֆաաթլարը սէպէպի իլէ, հէման հէր տէվլէթ իլէ միւնասէպէթի պուլընըպ, պէլքի ահվալը ումումիյէյէ տահա զիյատէ անըն գատար վասի, միւքէմմէլ, վէ եազընտան մալիւմաթ էտինէպիլիր տիկէր պիր տէվլէթ տահա խէյալ օլունամազ.

Պու ճիւմլէ իլէ, Ինկիլիզ խարիճիյէ նազըրընըն պիւթիւն ալէմէ իբրազ էյլէտիկի սայիրը ումումիյէ էմնիյէթընտան անճագ պիր գաչ այլար սօնրա իտի քի, ճիհանըն կէօրտիւկի մուհարէպէլէրտէն հէման էն տէհշէթլիսի վէ էն ազիմի օլան 1870 մուհարէպէսի բաթլագ վէրէճէք իտի.

Հէլէ Աբտ-Նլտաէքի պէնտին մուհարրիրի պիր չէյ տէ սէօյլէմիշ տիր քի, միւճէրրէտա եազտըգլարըմըզը գըրըթիգայա հիմմէթ պուլունան զաթը մումաիլէյհին օ արա պաշգա պիր միւթալէա իլէ մէշղուլ պուլունմըշ օլտուղընա իթիհամ իթմէմէք, հիչ պիր վէճհլէ էլիմիզտէ օլամայօր.

Պիր տիկէրի խըթթալարընըն բէք ինճէլիկլէրինէ վարմագ մէսլէքինտէ պուլունմըշ օլմատըղըմըզ, պիզի եազընտան թանըյանլարա մալիւմ տիր.

Դարիուսը քիրամըմըզըն աֆվըլարընը իսթիրհամ իտէրէք քէնտի թարաֆլարընտան տա պէյանէ ճէսարէթ իտէրիզ քի, մէզգիւր պէնտին մուհարրիրի, օ տէտիկիմիզ ֆզըլայը ումումիյէնին քէնտի հիւսնիւ նիյէթի իլէ կէրի ալմայա թէնեզզիւլ պույուրմըշ, մէրհամէթտիլիք էսէրի կէօսթէրմէյէճէքլէր տիր. պունըն իչին սէօզիւմիւզ սէօզ տիր.

Իշթէ մէզգիւր ֆըգրանըն լուղէթ պէ լուղէթ թէրճէմէսի.

«Ֆրանսա տէվլէթի եալընըզ Իթթիֆագը Միւսէլլէսէ (երրեակ նի զակակցութիւն) գարշը վէզն կէլմէք իչին Ռուսիա տէվլէթի իլէ ագտը իթթիֆագ իթմէք արզուսընտա պուլունըյօր, քի մէզգիւր Իթթիֆագը Միւսէլլէս (Ալէմանիա, Աւստրիա վէ Իթալիա) Ֆրանսայա գարշը սայիրը հալի պագը սագլամագ իչին գուրուլմըշ տըր».

Տիմէք տիր քի, Եվրօբանըն սաատէթը հալինի պօզան Ֆրանսա իմիշ.

Ալէմանիա, Աւստրիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի տէ, Ֆրանսայը պու հարէքէթտէն մէն իթմէք իչին ագտը իթթիֆագ իթմիշ պուլունըյօրլար իմիշ.

Ամմա, Ֆրանսանըն եէնի պիր հարպ արզուսընտա պուլունմըշ օլտուղը զաննը տօղրու իմիշ եախօտ եանլըշ. մատտէ օնտա տէյիլ տիր.

Շու պիր վագըթտան պէրու տէվամ իթմէքտէ վէ կիթտիքչէ աղըրլաշմագտա օլան թէտարիքեաթը հարպիյէ սըգլէթինին սէպէպիյէթի Ֆրանսա թարաֆընտան օլտուղը սէօզլէնիւ թաստիգ էյլէմէք վէ իգրար իթմէք իչին, պունտան զիյատէ տահա նէ՞ սէօյլէնէպիլիր.

Դաչ եարալըմ տէր իքէն կէօզ չըգարմագ, տահա նա՞սըլ օլապիլիր.

Կէլ պագ քի, պիզ Ֆրանսա հիւքիւմէթի իլէ Ֆրանսա էհալիսինի, վէ հէմ տէ էհալինին պիր գըսմընը էֆքեարիյէլէրինտէն պիւսպիւթիւն թէֆրիք իտուպ, թէտարիքեաթը հարպիյէ սէպէպիյէթինի եալընըզ օ սօն գըսմըն հէյէճանընա աթֆ իթմէք տէ իտիք, վէ մուղայիրի օլարագ, Ֆրանսա հիւքիւմէթինի տախի Թըպպը տիկէր տէվլէթլէր կիպի աասայիշը հալին պագասընա արզուքէշ աթտ իտուպ, եալընըզ էհալիսինին պիր գըսմընըն էֆքեար գամպարթըզընտան պիւյիւմէքտէ պուլունան թէտարիքեաթը հարպիյէյէ միւխիւյ էյլէմիշ օլտուղընը իթտաա իթմէքտէ իտիք.

Աբտ-Նլտաէքի պէնտին մուհարրիրի իսէ, պիզտէն տահա իլերիլէրինէ աթըլըպ, իշին աղըրլըղընը տօղրուտան տօղրույա Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ աթֆ իթմէյէ չալըշըյօր. վէ պիլի՞րմիսինիզ նէ զէմա՞ն. —Թըպպը պունըն մուղայիրինի իսպաթ իթմէք իչին եօլա չըգմըշ օլտուղը զէման.

Պունտա պէհհէմհալ պիր եանըլմագլըգ գագար վարտը պուլուսը օլտուղընտան, մէզգիւր գազանըն թամիրինէ չալըշըլմասը պիր վազիֆէ տիր.

Ֆրանսա, 1870 սէնէսինտէն պէրու հիչ պիր տէվլէթին իչինէ գարըշմամըշ վէ անըլըրի բաշաթ (հանգարտ) պըրագմըշ իմիշ.

Պու նէ՞ տիմէք. Ֆրանսա տէվլէթինին Ալէմանիա մուհարէպէսինտէն էվվէլ հէր տէվլէթին իչինէ գարըշմագ վէ անըլէրի բաշաթսըզ իթմէք սէվտասընտա պուլունմըշ օլտուղընը մը անլաթմագ իսթէնիլմիշ տիր.

Տահա պունլար կիպի պիր թագըմ սաիր սէօզլէր քի, պէնտիքերիմիզին տէվամընտա սըրասընտա կէլտիքճէ, վէ ալէլխուսուս Ինկիլթէրանըն Միւնթէզէմ Ամէրիգատան էլ չէքմիշ օլտուղընտա տահի ֆըգրատան պաշգա էյլէմէք, վէ կէօյա պէնտիմիզէ գարշը օլան իթիրազլարը կէրէք բօլիթիգաճա վէ կէրէք թէվարիխճէ իսպաթլար իլէ ճէրհ էյլէմէք նիյէթինտէ յիզ.

Ֆագաթ մատամ քի բօլիթիգաի խարիճիյէ ումումիյէթինտէն պահս իթմէքտէյիզ, բօլիթիգա իլմինին էլիֆպէսինի ունութմայալըմ.

Մէզգիւր իլմին լուղէթ քիթապընտա, տույղու (սանթիման) տէնիլէն միւպարէք լուղէթին հիչ պիր մանէսը եօգ տըր.

Էկէր անըն պիր մանէսը պուլունմըշ օլսա իտի, էվվէլ էմրտէ Իթալիա տէվլէթի Ֆրանսայա գարշը օլան պիր իթթիֆագա տախիլ օլմամալը իտի.

Իլմը բօլիթիգա, ----- լուղէթինի, ----- լուղէթինէ թէպտիլ էյլէմիշ տիր.

Հէր տէվլէթին էնքարիքէրի իլէ օլան միւնասէպէթը, եալընըզ պու մէնֆաաթ լուղէթի իւզերինէ իպնա օլունմըշ տըր քի, սըրֆ հագըգաթը հալ տիմէք տիր.

Էկէր իչ տույղուլա գալաճագ օլուր իսէ, համտ օլսուն Ֆրանսայը սէվմէք ճիհէթինտէ Աբտ-Նլտի պէնտի մուհարրիրինտէն կէրի գալմաղըզ պիր տարըլըգ իչին պիլէ քիպիրմիզէ տախի նէտիրմէկ իսթէրիզ.

Ֆագաթ նէ՛ չարէ, մատամ քի ահվալը բօլիթիգայէյէտէն պահս իտիյօրըզ, անըն ասլա գապուլ իտէմէյէճէյի պիր լուղէթտէն պիւսպիւթիւն գաչմագ պիր ալէա իսթիմալ իթմէքտէն, հագըգաթը հալի իֆրատ իթմէյէ մէճպուր պուլունմագտայըզ.

Վէ պու հագըգաթը հալին նէ օլտուղընը տա սէօյլէտիք.

ՊԻՆ ՊԻՐ ՉԷՇԻՏ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՊԱՀՉԷ ԳԱՓԸՍԸՆՏԱ Ն. 21
Եօլ-Պաշըլար հէր նէվի հէտիյէլիքլէր ուճուզ ֆիյաթլարլա.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ

—

ԱՒԱԳ ՏՕՆՔ

Հայոց Եկեղեցին՝ յաւաշիկայ չաբթու մէջ ունի Աւագ տօնը. վասն զի կը յիշատակուին և հետզհետէ կը տօնուին այն սուրբեր, որք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի աստուածային և մարդկային տնօրէնութեանց վկայ և քարոզ հանդիսացան, և մեծագոյն ծառայութեամբ փայլելով, ԱՒԱԳ՝ այսինքն ՄԵԾ անուան արժանացան իրաւամբ։ Հայոց բարեպաշտ ժողովուրդն այս տօնական աւուրց մէջ ի սիրտ և ի հոգի կը մխիթարուի, վասն զի ոչ միայն այս պատուական և աստուածահաճոյ սրբոց պատմութիւնը լսելով բարոյական ընտիր դասեր կ'առնու, այլ և լսելով չարականաց և եկեղեցական երգոց ձայնն ու մրմունջ, ի միտ կը բերէ իւր այն նախնեաց՝ որք այնքան բարեպաշտ ու կաթողին ոգեւորութեամբ հեղինակեցին, երգեցին և աւանդեցին մեզ այս գրական գեղեցիկ գանձեր։ Աւելորդ է այս տօնական աւուրց մէջ բարեպաշտական սխրալի գործոց յորդոր կարդալ մեր ազնիւ ընթերցողաց, որք անշուշտ իրենց հոգեւոր ուրախութեանց հաղորդ ու մասնակից ընելէ չեն վարանիր երբեք զնոսա, որք կարօտ են և արժանի են կարեկցութեան։ Եկեղեցին արդէն իւր պարտականութիւնը կը կատարէ՝ յորդոր տալով մեզ ի բարեգործութիւնս։ Իսկ սրբոց՝ որք կը յիշատակուին, օրինակն ալ բաւական է մեզ սեւեռել տալու մեր աչերն ի յերկինս, և լիաբերան օրհնութեամբ ոչ թէ միայն գովաբանելու զԱստուած՝ բարերարն աշխարհի, այլ և լիաբուռն ողորմութեամբք գործելու յանուն Աստուծոյ։

* *

Ցաւաշիկայ երկուշաբթի տօն է Դաւթի մարգարէի և Յակոբայ Տեառնեղբօր առաքելոյն։ Դաւիթ՝ ի սկզբան աննշանոյն էր Իսրայէլի մէջ. սա ճակատելով ընդդէմ Գողիաթայ հսկային, որ ամբարտաւանութեամբ կը հայհոյէր ճշմարիտ Աստուծոյ անունն, Իսրայէլեան բանակն արհամարհելով, որոյ գլուխն ու առաջնորդն էր յայնժամ Սաւուղ թագաւոր։ Դաւիթ լսելով Գողիաթայ հայհոյութիւններն՝ անհնար եղաւ իրեն համբերել. ուստի պարսաքարիւ Գողիաթայ ճակատէն զարնելով՝ ի գետին փռեց այն հսկայ և անթլփատ այլազգին։ Իսրայէլացիք քաջալերուած Դաւթի այս անկարծելի յաղթութենէն, յարձակեցան ի թշնամիս և քաջաբար պատերազմելով յաղթական հանդէսներ կատարեցին, որոց մէջ Իսրայէլացի աղջիկներ ու կիներ, պատանիք և երիտասարդք պար բռնելով նուագե-

(152)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐԿ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

«Պապաճըղըմ, պէն ձէյմսը սէվիյօրըմ, վալլահի պիր վագթ սիզի նասըլ սէվմիշ վէ էյլան տա սէվէր իսէ, պէն տէ անը էօյլէ սէվիյօրըմ. իմտի հէր նէ եարմըշ օլուրսա օլսուն, պէն օնա աֆվ իտէրիմ. սիզին տէ, պապաճըղըմ, սիզին տէ օնա աֆվ իթմէնիզի էօնինիզտէ տիզ չէօքէրէք ռիճա վէ նիյազ իտէրիմ.

«Սէվէրիմ անը, պապաճըղըմ, սէվէրիմ.

Պու սըրատա Մ. տը Գարմէյլին կէօզլէրի աչըլմըշ իտի.

Գըզընը եօգարը գալտըրտը, գօլլարըյլա օնա սարըլտը վէ պիր աղ վագթ մէրդումէյլի սըգը սըգը կէօյսիւնին իւզերինտէ սըգտը.

Վալանթին.— Ա՛հ, գըզընըզ հագգընտա էյի մուհապպէթ վէ չէֆգաթընըզ պագը օլտուղընը պիլիրիմ.

Արման.— Սէվկիւլիւ գըզըմ, սէվկիւլիւ գըզըմ, պու կիւնքի կիւնտէ սէնի պէլքի տահա զիյատէ սէվէրիմ.

Վալանթին.— Օ՛հ, էվվէթ, պէնի սէվէրսինիզ.

Արման.— Թաբարճասընա սէվէրիմ . . . Պու հալտէ սէնին քէտէրինի կէօրմէքճէ նէ տէրէճէ մուզտարըպ օլտուղըմը սէն քէշֆ էթ.

Վալանթին.— Պապաճըղըմ, սէվկիւլիւ բէտէրիմ, էվվէթ, պէնիմ քէտէրիմ պէօյլէ տիր, լաքին պէնի Թէսէլլի իթմէք սիզի իչին գօլայ տըր,

Արման.— Հա՞նկիսա քի էլիմտէն կէլսէ.

Վալանթին՝ պապասընըն օմուզընա տայաթարագ Թաթլը պիր սէսա իլէ.— Մ. Ճէյմս Լինգօլնը էնիշտէն էվէ չաղըրսանըզ քիֆայէթ իտէր.

Մ. տը Գարմէյլ պիւթիւն վիւճուտըյլա Թիթրէտի.

Զավալը ատամ ֆէնա պիր հալէ տիւշմիւշ օլմալը իտի. Գըզընա խիթապան տէտի քի,

—Վալանթին, պէնի տինլէ. պիզիմ Մ. Ճէյմս Լինգօլնա աֆվ իտէճէք պիր չէյիմիզ եօգ տըր, զիրա անըն չայանը Թաայիպ ու Թէքտիր հիչ պիր չէյի օլմամըշ տըր. Իչտէ չօճուգ պիզէ լայըգ օլմայաճագ հիչ պիր հալ ու հարէքէթտէ պուլունմամըշ տըր, վէ պիլա Թէրէտտիւտ տէրիմ քի, գալպիմտէ անըն հագգընտա օլան ֆարթը մուհապպէթիմ հիչ Թէզայիւր իթմէմիշ տիր.

«Էվվէթ, էկէր անը տամատ ալսա իտիմ մէմնուն վէ պախթիյար օլաճագտըմ, Պէն իխթիյարլանըյօրըմ, արթըգ եօրկունըմ. անը պանա խալէֆ իտէր իտիմ, իրլիք Փալտրիգալարըմ տա պու էվլատէն միւսթէֆիտ օլուրլար իտի. Պէն պէօյլէ պիր րուլա կէօրիւյօր իտիմ, պու րույամ մահվ օլտու.

«Ա՛հ, ինան օլսուն, Վալանթին, պէնիմ սէվկիւլիւ գըզըմ, էկէրչի պէն օ կիւզէլ կիւզէլ Թասավվուրլարըմտան վազ կէչիյօր իսէմ, սէպէպ չու տըր քի, էօյլէ եարմաղա մէճպուրըմ. Վագըա միլէօնլար սահիպի իտիմ, լաքին պու սէրվէթին սէնին հիչ էհէմմիյէթի եօգ տըր, սէնճէ հիչ պիր չէյ տէմէք տէյիլ տիր, զիրա պու միլէօնլար վասըթասըյլա պէն պիր չէյ եարամայօրըմ. սէնին կէօզ եաշլարը սէօգիւյէնի կէօրիւյօրըմ, սէնին էլէմ ու քէտէրինի անլայօրըմ, սէնի Թէսէլլի իտէմէյօրըմ.

«Պէն գըզըմը սէնի կիպի սէվէրիմ, անըն իչին հայաթըմը ֆէտա իտէրիմ, զավալը գըզ մուզտարըպ վէ միւքէտտէր տիր տէ քէնտիսինի մէսուտ վէ պախթիյար գըլամայօրըմ.— Պիր աղ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա Թէքրար սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք.— Անլամամըզ իթմէ, Վալանթին, էյիճէ տիգգաթ էթ. էկէրչի սէնի Ճէյմս Լինգօլնա էվլէնտիրմէյօր իսէմ, սէպէպ չու տըր քի, պու իզտիվաճըն վուգուու նագապիլը իմքեան տըր.

Վալանթին՝ ուզուն պիր ահ չէքէրէք վէ սէօյլէտիկի խպարէլէրին իւզերինէ գուվվէթլի պասարագ.— Էյ պէնիմլէ Ճէյմս Լինգօլնըն արասընտա գուհօւր իտէն մանիաներ նէ օլտուղընը պէն անլա՞մայաճագըմ.

Արման.— Պու նօգթա իւզերինտէ պէն պիր չէյ սէօյլէյէմէյէճէյիմ, Վալանթին, կէնճ գըզ՝ պաշընը կէօյսիւնին իւզերինէ էյտի.

Արման՝ պիր աղ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա.— Վալանթին, միւրուրը զէման իլէ պէնիմ վէ վալիտէնին մուհապպէթ վէ չէֆգաթը Թէէսսիւրինտէն սէնին քէտէրին քէսպը ուքիւնէթ իտէճէք, Մ. Ճէյմս Լինգօլնը չարուճագ ունութաճագսըն. պաշգա պիր տէլիգանլըյը սէվէպիլէճէկինի տէ տահա պու կիւն սէօյլէմէմ. լաքին պու տէլիգանլը հէր հալտէ վար տըր, պիզ անը պուլաճաղըզ.

Կէնճ գըզ պիրատէն պիրէ եօգարը տիքիլտի.

Բէնկի՝ էօլիւ րէնկինէ տէօնմիւշ օլուպ, կէօյսիւ՞տէ բէք չիտտէթլէ հըզըլը էնիյօր իտի.

Վալանթին՝ պօղուգ պիր սէտա իլէ.— Տիմէք պապաճըղըմ, գարարընըզ գաթի տիր, էօյլէ՞ մի. գարարընըզտան ասլա տէ՞օնմէյէճէքմիսինիզ.

Արման.— Գըզըմ, պու կիւնքի կիւն նագապիլը իմքեան օլան չէյ աբտա իմքեանըզ օլաճագ տըր. Վէ պու էլէմնաք մատտէ հագգընտա սանա հէր նէ քի սէօյլէյէպիլիր իտի իսէմ սէօյլէտիմ . . .

Վալանթին.— Բէք ալէա, պապաճըղըմ, արթըգ անտէն պահս իթմէյէլիմ. Պէնիմ քէնտիմճէ օլան վազիֆէմի պիլիրիմ, հագգընըզտա բէք զիյատէ մուհապպէթիմ օլտուղընտան, հիւքիւմէթը բէտէրանէնիզ ալէյհինտէ ըսեան իտէմէմ. Հագգընըզ օլտուղընա գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտուղըմտան, էմիրինիզէ ինգըյատ վէ Թէվազու իտէրիմ, գըզընըզտան Թալէպ իթտիկինիզ Թահամմիւլ ու Թէվէքքիւլ՝ անտէ պուլաճագսընըզ.

«Հայըմ օլտուղը իչին պէն մուգատտէրըմ օլաճաղըմ վէ էլէմ ու քէտէրիմի սիզտէն պէլլի իթմէյէճէյիմ. պէն կէօզ եաշլարըմը սիզտէն կիզլէյէպիլէճէյիմ.

«Ճէյմս Լինգօլնը ունութմագ պահսընա կէլինճէ, ա՛հ, պապաճըղըմ, պունը հիչ ումմայընըզ. Անըն խաթըրէսի՝ պէնիմ աշգ ու մուհապպէթիմի տայմա Թահրիգ իտէճէք, վէ էօլիւմ կիւնինէ գատար գալպիմտէ մահֆուզ գալաճագ տըր. Պինաէնալէյհ պաշգա իգտիտար լագըրտըսընը ասլա իչիթմէք իսթէմէմ.

«Պէնիմ իչին արթըգ իզտիվաճ տիւնեասընտա սաատէթ եօգ տըր. Հիմտիտէն պիլէ միւսէրրէթլէրտէն, պիլէ վէ զէվգ ու սէֆալէրտէն ֆարիգ օլուրըմ. Թէքմիլ քէօշէի ինզիվայէ չէքիլմէք . . . միւսաատէնիզլէ, պապաճըղըմ, պիր մանասթըրա կիրմէք իսթէրիմ.

(Տէվ-4)

ցին, ցնծացին, թէ «Սաւուղ հազար զարկաւ, իսկ Դաւիթ բիւրաւորներ»։ Նախանձեցաւ Սաւուղ, ուստի սկսաւ չարաչար հալածել Դաւիթը, որ իւր հալածանաց և տառապանաց օրերուն մէջ երբեք չյուսահատեցաւ, այլ յանուն Աստուծոյ և ի սէր իւր ազգին անձնուէր արիութեամբ և առաքինութեամբ գործեց հանապազ, մինչեւ արժանացաւ Սաւուղայ յաջորդելու և անուանուելու թագաւոր համօրէն Իսրայէլի։ Դաւիթ ինչպէս իւր հալածանաց և տառապանաց օրերուն մէջ, նոյնպէս իւր արքայական փառաց ժամանակ, բնաւ խոնարհութեան և հեզութեան շաւղէն չշեղեցաւ։ Այո՛, երբեւ մարդ՝ գործեց ինչ ինչ [illegible], այլ սակայն արտասուօք և ապաշխարութեամբք արժանացաւ թողութեան, ուստի եկեղեցին եւս այս թագաւորն երբեւ սուրբ կը տօնէ և կանուանէ Աստուածահայր, որովհետեւ Աստուծոյ օրհնեալ զաւակն հաճեցաւ Դաւթի ցեղէն ու սերունդէն գալ յաշխարհ, ինչպէս ինքն եւս Դաւիթ գուշակած էր և զոր ապա կրկնեցին մարգարէք և այնպէս տակաւին կը հաւատան հրէայք մինչեւ ցայսօր։ Դաւթի պատմութեան հրատարակութիւնն երկար կը լինի և անհնար է [illegible] մէջ ամփոփել, կարճառօտն այս է, և այս եղանակաւ են միւս սրբոցն որք այժմ պիտի յիշուին ատանօր։

Դաւիթ գրական երկասիրութիւններ ևս ունի, զորս մեր Նախնեաց թարգմանութեամբ կը վայելենք այսօր։ ՍԱՂՄՈՍՔ՝ Դաւթի զգայուն և եռանդուն սրտին ու գրչին գործն են։ Ո՛ր բարեպաշտն այդ Սաղմոսներն ընթեռնլով զմայլագին չխրթարուիր։ Կարելի՞ է արդեօք գովասանքն ընել այն Սաղմոսներուն, որք այսօր համայն Քրիստոնեայ աշխարհէն գնահատուած են իբրեւ թանկագին գոհարներ հաւատոյ, յուսոյ և սիրոյ։

* *

Դաւթի հետ կը տօնուի Յակոբոս Առաքեալ մականուամբ Տեառնեղբայր, երբ մօտիկ ազգական Փրկչին։ Սա անուանեցաւ գլուխ առաքելոց, ինչպէս կերգէ մեր Շարականն, վասնզի առաջին եպիսկոպոսն եղաւ Երուսաղեմի և առաքելական ժողովոց մէջ սա էր գլխաւոր և նախագահ։ Ի Վարս Սրբոց կը պատմուի թէ սա ճգնողական կեանք մը վարեց և իւր [illegible] հաշտակուած էին ու հաստատուած ամենէն։ Սա անվեհեր կը քարոզէր հրէից Քրիստոսի Աստուածութիւնը, ուստի հրէայք քարկոծելով Երուսաղեմի պարիսպներէն վար գլորելով՝ գահավէժ նահատակեցին։

Յակոբոս ունի գրաւոր մի թուղթ, ուղղեալ յանուն երկոտասան ազգաց որք ի սփիւռս հեթանոսաց։ Սքանչելի խրատական թուղթ, որոյ մէջ բացորոշ կը տեսնուի Առաքելոյն հաւատացեալ ոգին և մանաւանդ ներող և յուսադրող ոգին, հին Պատարագամատոյցն ևս սորա անուամբ կը յիշուի։

* *

Ցառաջիկայ երեքշաբթի տօն է սրբոյ Ստեփանոսի Նախասարկաւագի։ Սա եղաւ առաջին վկայն ու մարտիրոսն, ուստի իրաւամբ արժանացաւ մեծահանդէս յիշատակութեան բովանդակ Քրիստոնեայ աշխարհին մէջ։ Սա թէև տիօք փոքր, ինչպէս կաւանդուի, այլ Աւետարանի քարոզութեան մէջ այնքան նախանձայոյզ եռանդեամբ փայլեցաւ, մինչ զի հրէայք չը գիմանալով ձերբակալեցին և յատեան քահանայապետից և ծերոց տանելով, պահանջեցին և դնդեցին որ սպաննուի իբրև հայհոյիչ օրինաց։ Սքանչելի և կարի՛ սրտառուչ է այն բանախօսութիւնն զոր Ստեփանոս բրաւ համարձակ առաջի ատենին և ժողովրդեան, որոյ բովանդակութիւնը լիովին կայ ի Գործս Առաքելոց։ Ստեփանոս իւր այդ բանախօսութեամբ յիշելով Աստուծոյ զանազան շնորհներն ու բարիքներն որք եղած էին Իսրայէլի և միանգամայն այն մարգարէութիւններն յիշելով որք կատարուած էին յանձին Քրիստոսի, ոչ թէ հրէից անհաւատութիւնը կը կշտամբէ, այլ անվեհեր կը խոստովանի թէ «Նա որ խաչեցաւ և մեռաւ, յարեաւ Աստուածաբար և ահա նստեալ կայ ընդ աջմէ զօրութեանն Աստուծոյ»։ Կատաղեցան հրէայք և չուզելով այլ ևս լսել, քաշելով քաշքշելով քաղաքէն դուրս հանեցին Ստեփանոսը և քարկոծեցին, որ մեռաւ աղօթելով այսպէս։ «Տէ՛ր, մի՛ համարիր նոցա զայս մեղս»։ Ո՜վ Քրիստոնէական ներողութեան ոգի։

* *

Ցառաջիկայ հինգշաբթի տօն է Սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի։ Պետրոս առաքելոց մէջ առաջինն եղաւ որ Տէր Փրկչէն կոչեցաւ յառաքելութիւն։ Թէև բուռն էր Պետրոսի սէրն առ Յիսուս, այլ սակայն ուրացաւ զնա երիցս, ինչպէս արդէն գուշակած էր ինքն իսկ Տէր Յիսուս։ Պետրոս քաւեց իւր այս ուրացութիւն, վասն զի անկեղծօրէն զղջաց և երիցս լսեց Յիսուսէն, յետ յարութեան Նորա թէ «սիրե՞ս զիս», որպէս զի Պետրոս իսկապէս համոզուի թէ արժանացած է [illegible] Քրիստոսի սիրոյն և գթութեան։ Պետրոս էր որ համարձակ քարոզեց [illegible] յետ գալստեան Հոգւոյն Սրբոյ ի վերնատունն, և ունկնդիր ժողովրդէն հազարաւորներ մկրտեց նոյն իսկ Երուսաղէմի մէջ։ Պետրոսի գործերն արդէն պատմուած են երկարօրէն ի Վարս Սրբոց։ Ունի Պետրոս երկու թուղթեր կաթողիկեայ անուամբ, որք գրուած են ի հոգեւոր շինութիւն ժողովրդեան։

* *

Պօղոս՝ Տարսոնացի էր և աշակերտ Գամաղիէլի։ Իսկզբան այնքան նախանձայոյզ էր հին օրինաց, մինչ զի չարաչար կը հալածէր բոլոր Քրիստոնեաներն, որոց համար երբ քահանայապետներէն թղթեր առնլով ի Դամասկոս կուղեւորէր յի կոտաղութեամբ՝ ի ջնջումն Քրիստոնէութեան, յանկարծ լոյս փայլատակեցաւ իւր շուրջ և Պօղոս սարսափահար լսեց խկոյն՝ ձայն երկնքէն։ «Սաւուղ, զի՞ հալածես զիս։ Խիստ է քեզ ընդդէմ խթանի աքացել» Պօղոս դողահար կհարց։ «Ո՞վ ես դու, տէր»։ Պատասխան տուաւ երկնքէն։ «Ես եմ Յիսուս, զոր դուն կը հալածես»։ Լուսէն կուրացած և ձայնէն սարսափած Պօղոս ի Դամասկոս մտնելով՝ Անանիա առաքեալէն բժշկեցաւ և այնուհետեւ եղաւ հզօր և աննկուն պաշտպան Քրիստոնէութեան։ Պօղոս ոչ թէ միայն բոլոր Փոքր-Ասիոյ քաղաքաց մէջ քարոզեց Քրիստոսի Աւետարանը, և քանիցս խոշտանգեցաւ, չարչարեցաւ և բանտարկեցաւ, այլ եւ ի Հռովմ երթալով անդ ևս հաչակեց Քրիստոսի Աստուածութիւնը, ուստի և չարաչար նահատակեցաւ։

Կարելի չէ աստ ամփոփել Պօղոսի գործերը մի առ մի։ Նա Քրիստոնէութեան այն հզօր ախոյեաններէն է որք իբրեւ գեղանշոյլ աստղեր փայլեցան և լոյս ծաւալեցին ընդ ոլորտս աշխարհի։ Պօղոսի բեղուն աշխատութիւնները, ծառայութիւնները և ուղեւորութեանց այն զանազան պատահարներն որոց ենթարկեցաւ, կարելի չէ գրչով նկարագրել։ Նա Քրիստոնէութեան ոչ թէ մեծ, այլ ՄԵԾԱԳՈՅՆ գործիչն է ու արժանին յաւիտենական երախտապարտութեան, վասնզի մարդկութիւնն որ այսօր Քրիստոնէական կրօնի բարիքները կը վայելէ, պարտական է այս անմահ Առաքելոյն, որոյ կեանքն էր բոլորովին անձնանուիրութիւն։ Պօղոսի չորեքտասան թղթերն այնքան լի են բարոյական ընտիր խրատներով, և հոգեւոր հրահանգներով մինչ զի անհնար է չզարմանալ և չհաւատալ թէ այսպիսի մարդու մը հոգին ուղղակի չէր առաջնորդուած Աստուծոյ Սուրբ Հոգիէն։

* *

Իսկ յառաջիկայ շաբաթ տօն է Սրբոցն Յակոբայ Առաքելոյն և Յովհաննու Աւետարանչին։ Սոքա էին երկու հարազատ եղբայրներ և կոչուեցան Որդիք Որոտման, զի նախասահմանուած էին իբրեւ բարձրաբարբառ փողեր՝ Աստուծոյ բանն ընդ ոլորտս տիեզերաց որոտալու։ Յակոբ Առաքեալ առաջինն եղաւ Առաքելոց մէջ որ վկայեցաւ նահատակութեամբ յանուն Յիսուսի, ու բով Հերովդէս թագաւորէն սպանուելով յԵրուսաղէմ։ Իսկ Յովհաննէս երկար ժամանակ ապրեցաւ անդադար քարոզելով և փառաբանելով Յիսուսի Աստուածութիւնը։ Սա սիրելի աշակերտ յիշուած է նոյն իսկ այն Աւետարանի մէջ զոր ինքն է գրած։ Յովհաննէսի վարդապետութիւնք ի մասին Աստուածութեան Քրիստոսի այնքան բացայայտ են և խորաթափանց, մինչ զի համօրէն հայրապետներէն նկատուած է իբրեւ արծիւ՝ խոյացող սաւառնաթեւ յԱստուածային խորհուրդս։ Կաւանդուի թէ Յովհաննէս մեռած է իւր բնական մահուամբ ի Պատմոս կղզի, ըստ բանի Տեառն թէ «Կացցէ դա, մինչեւ ես գամ»։ Սրտառուչ է Յովհաննէսի մահուան նկարագիրն, որ յատկապէս կը կարդացուի իւր տօնի օրն ի լուր ժողովրդեան։ Յովհաննէս իւր աշակերտները ժողվելով ի գերեզման կերթայ, անդ կաղօթէ, և ապա կը հրամայէ փորել հողը և խոր փորել։ Նա կը մերկանայ իւր զգեստներէն, կը հանուի, և միայն պարեգօտն ու շապիկը կը թողու, ի ծունր դնելով, վերստին կաղօթէ բարձրաձայն։ Ներկայք կարտասուէն, երբ Յովհաննէսի սա վերջին խօսքը կը լսեն իբրև յետին ողջոյն հրաժեշտի։ «Խաղաղութիւն ընդ ձեզ, որդեակք իմ»։ Յովհաննէս կը մտնէ ի գերեզման, ձեռնամած կը փռուի անդ և աղաղակելով, «Ընկալ զհոգի իմ, Տէ՛ր Յիսուս» կաւանդէ իւր հոգին։ Աւելորդ է նկարագրել այն սրտաճմլիկ տեսարանն որ Յովհաննու այս օրինակ մահուան առթիւ տեղի ունեցաւ անդ։

Յովհաննէս ևս ունի կաթուղիկեայ թղթեր և Յայտնութիւն անուն գիրքը։ Յայտնութեան գրքուկով Յովհաննէս կը նկարագրէ վերջին ահաւոր գալուստը Փրկչին՝ հիանալի և այլազան երեւոյթներով, և կը յորդորէ հաւատացեալներն այն աւուր պատրաստուիլ, հաւատով և յուսով։

* *

Հայոց Առաքելական Եկեղեցին ահա այս Սրբոց տօները կատարելով ո՛րքան գեղեցիկ դասեր և հրահանգիչ խրատներ կ՚աւանդէ իւր ժողովրդեան։ Ուրեմն քանի որ Տեառն մերոյ Ս. Ծննդեան և Մկրտութեան օրերն են վերահաս, իւրաքանչիւր հայու պարտքն է այս յիշատակուած Սուրբերէն օրինակ առնլով փայլիլ առաքինութեամբք, որպէս զի նոցա պէս արժանաւորի հասանիլ ցնծութեամբ և բերկրութեամբ յայտնութեան փառաց միածնի Որդւոյն Աստուծոյ և Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

Վահան Վ. Տէր Մինասեան

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ալէմանիանըն համպուրկ չէզրինտէքի «Բաքէթ հէղէչաֆթ» նամ նագլիյէ գումբանեասը՝ Րուսիատան 30000 եաշուտի մուհաճիրինի Ամէրիգատա Պրազիլյա նագլ իթտիրմէք իւզրէ թէտարիքեալ իճրա իթմէքտէ օլուպ, թէտարիքեաթը մէզբիւրէ իքմալ օլընընճայա գատար մուհաճիրիյինը մէրգումէ՝ գումբանեանըն «տօգ» մաղազալարընտա իսքեան իտիլէճէք տիր։ Գու պէտապախթ եաճուտիլէրէ իանէ իթմէք իւզրէ համպուրկտա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլընմըշ տըր։

—Էրթուղրուլ ֆրգաթինինտէ պօղուլանլարըն ֆամիլեալարընա մախսուս օլարագ Կիրիտ վիլայէթինտէ հէր սընըֆ էհալիտէն 117071½ ղշ. իանէ թօփլանմըշ տըր։

—Ալէմանիա փապրիգալարընտա եաբտըրըլան իքի թօրբիլ վաբօրլարըն պիրի պու քէրրէ Միտիլլիյէ վարըլ օլմուշ տըր։

—Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի մէմուրլարընտան պագըլարընա Կիրիտ միտալեասըրն կիւմիւշ նէվինտէն պիրէր գըթա իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Այնօրօզ սէփահիլինտէ ախիրէն վուգու պուլան պիր ֆուրթունատա Շէօ նամընտա պիր վաբօր իւէ իքի Գէմի կէմիսի զարգ օլտուղը՝ Տէրսաատէի Լիման իտարէսինէ խապէր վէրիլմիշ տիր։

Բէլչիքա Տէրսաատէյ Անվէրսէ կիտէն Ֆէրտինանտ Անտէր Ջէյէն նամ վաբօր տախի ձիպըալթար պօղազը եազընընտա զարգ օլմուշ վէ թայֆասը պիր Ֆրանսըզ վաբօրը թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տըր։

—Սթրումիճատա սէրբիագորուս Գալինիգօս՝ Պուլկար բաբազլարընըն Րում Օրթօտօքս քիլիսէսինէ իճրաի ային իթմէլէրինէ միւսաատէ իթմիշ տիր։

—Շարգ տէմիր եօլլարընըն 4ինճի շիւպէսի միւհէնտիսի Մ. Հիւֆնէրէ պու քէրրէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան 4ինճի րիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Ֆէխամէ ուսթա պաշըլըղընա 30 լիրա մաաշլը պիր Ինկիլիզ նասբ օլընմըշ տըր։

—Սէլանիքտէ պու արալըգ չէտիտ ինֆլուէնցա խասթալըղը զուհուր իթմիշ տիր։

—Պէլճիգա մէնը էսարէթ չիրքէթինին Պրիւքսէլ գօմիթէսի՝ պու սըրատա սէրպէսթ պիր մէնը էսարէթ գօնֆէրանսը թէրթիպ իթմէքտէ օլուպ, պու գօնֆէրանս՝ 1891 ֆեւրուար 3ըէ պէտա վէ միւպաշէրէթ իտէճէք, վէ պիր չօգ կիւնլէր տէվամ իտուպ, Պէլճիգալը վէ էճնէպի պագըլ զէվաթը մէչհուրէ թարաֆընտան նութգլար իրատ օլունաճագ տըր։ Մէզգիւր գօնֆէրանստա Ինկիլիզ սէֆարաթը մէչհուրը Մ. Գամէրօն տախի իտարէի քէլամ էյլէյէճէք տիր։

—Իթալիա գրալը Ումպէրթօ հազրէթլէրի՝ էլյապըշ միւնասէպէթիյլէ բէխսը վիւքէլա Մ. Գրիսբինին չէվճէսինէ զայէթ իլթիֆաթը պիր նամէ մախսուսա պէրապէր պիր հէտիյէ իրսալ իթմիշ օլուպ, պու հէտիյէ՝ օրթասընտա ճէվիզ պէօյիւքլիւինտէ բէք չաչաալը պիր զիւմրիւտ վէ պու զիւմրիւտին էթրաֆընտա 12 ատէտ պըրլանթա տիզիլի՝ միւզէյյէն պիր ալթուն պիլէզիք իմիշ։

Մատամ Լինա Դրիսբի՝ պիր վագթ սէրայը գրալիյէ դաբուլ օլընմագա պիլէ բէգ օ գատար լայըգ կէօրիւլմէտիկի հալտէ, պու սէնէ գօճասընըն ինթիխապաթը ուժումիյէտ նամիլ օլտըղը մուվաֆֆագիյաթը ֆէվգէլատէտէն տոլայը պէօյլէ պիր ալթիւլի ալիւլալէ պիլէ լայըգ կէօրիւլմիշ տիր։

—Իթալիա ատլիյէ նազըրը Մ. Զանարտէլլի՝ Մէճլիսը մէպուսանա՝ թալագ եանի գարը գօճա պօշամասը հագգընտա պիր գանուն լայիհասը թագտիմ իթմէյէ գարար վէրմիշ, վէ պու գարարընը պաշըըճա մէսէլէի մէզգիւրէնին թէտգիգինէ մէմուր գօմիսիօն րէիսի Մ. Պէնէտէթթիյէ պէյան իտուպ, պու պապտէ արզ իտէճէքի թէքլիֆաթը Բարլամէնթօնըն գապուլ իտէճէքի իւմիտինտէ պուլընտուղընը րէիսը մումաիլէյհէ պէյան էյլէմիշ տիր։ Անճագ նազըրը միւշարիլէյհ՝ թալագ հագգընտա գավանինը էճնէպիյէնի թէտգիգինի իքմալ իտէպիլմէք իչիւն լայիհայի մէզքիւրէյի հէնուզ չիմտի Մէճլիսը մէպուսանա արզ իթմէյէճէքմիշ։

1891 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՀԱՅՈՑ
ՏՊԱԳՐ. ԵՒ ՎԻՄԱԳՐ.
ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
Մուրբատ համամ
թիւ 14
Կ. ՊՈԼԻՍ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Օրացոյց. — Օսմանեան Կայսրութիւն. — Աւագանի Կայսերական Պալատան. — Նախարարք. — Պաշտօնատարք մայրաքաղաքին. — Հրամանատարք. — Կուսակալք. — Օսմ. Դեսպանք. — Դեսպանք եւ հիւպատոսք օտար պետութեանց. — Հայազգի աստիճանաւորք. — Հայրապետութիւն Հայոց. — Առաջնորդութիւնք եւ Վանօրէք. — Ազգ. Կեդրոնական վարչութիւն եւ այլն. — Պատրիարքութիւն Երուսաղէմի. — Առաջնորդութիւնք Թուրքիոյ եւ այլն. — Թաղօրայք. — Բարեգործական եւ Կրթական ընկերութիւնք. — Հռովմէական Հայ համայնք. — Բողոքական Հայ համայնք. — Բժիշկք. — Փաստաբանք. — Լրագիրք. — Երկաթուղիք. — Հեռագրութիւնք եւ Թղթատարութիւնք միջազգային եւ այլն. — Դրամք. — Հայազգի աստիճանաւորք Ռուսական պետութեան. — Նոյն Պարսկական պետութեան. եւն. եւն. — Ծանուցումք։

ԳԻՆ 3 ՂՐՇ.

(17)

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

ԳՐԵՑ

ՕՐԻՈՐԴ ԱԼԻՍ

«Ուր որ համոզումներու սահմանն ու վէճը մուտ կը գտնէ, տաղանդն ի չէք կը դառնայ։ Մինչդեռ մարդկային ցեղի հին պատմութիւնը նոր կային մէջ ազգ կամ կուսակից չունի։ Աքիլլէս դիւցազուն մ՚է ամէն ազգի համար, և Վիրգիլիոս նշանաւոր հանճար մը։ Վիպական և ողբերգական տեսիլները պատկերահանին կտաւին վրայ պէտք է զուտ մարդկային զգացում մը յուզեն առանց հայրենեաց և կրօնից կնճռոտ խնդիրները յօշոտելու։ Ինչ որ ուղղակի մարդուս սրտին կը նկարէ, համաշխարհիկ է այն և անժամանակ։ Ոչ ազգ ունի և ոչ հայրենիք։»

Առնք խօսելով սրահին մէջ շրջագայած ատեննին նոր պատկերի մը առջեւ հասեր էին. Շէֆէրէն ընդօրինակութիւն մ՚էր, Հելլենուհիներու անձնուրացութեան պատկերը։ Ալի բաշայի նուաճած քաջերու կիներն էին որ ինքզինքնին ժայռերն ի վայր կը գլորէին անհաւատարմութեան նշաւակութենէն զերծ մնալու համար։

—Ի՞նչպէս կը գտնաք այս կտաւը,—հարցուց Բուբուլ։

—Ընդօրինակութիւնը շատ աղէկ է, բայց բնագիրը հին դպրոցի ամենէն սքանչելի գործերէն մէկն է։

—Ձեզի համար որ կը ճանչնաք պատմութիւնը և պատկերը միանգամայն, բայց մէկը որուն անծանօթ ըլլային ատոնք, ի՞նչ պիտի մտածէր սա կանանց խառն ի խուռն ամբոխին վրայ։

Ցեառոյ ուրիշ նկար մը ցոյց տալով հարցուց. «Ի՞նչ կազդէ ձեզի սա տեսարանը։»

Քայլ մը դէպի ետ դնաց արուեստագէտը, և կարճատեսի նայուածք մ՚առնելով՝ քանի մը վայրկեան ուշի ուշով դիտելէ ետքը՝ վստահ ձայնով մը բսաւ. «Կարծեմ, օրիորդ, այս նիւթը Շէքսբիրէն կը պարտիք, նոր գործ մը ըլլալու է. սա պզտիկ սարսափահար աղջիկը գերեզմանէն ելած Ժիւլիէթին կը նմանի Ռօմէոյի դիակին քովը. բաւական սիրուն նկար մ՚է։»

—Ա՜հ, բայց դուք ամէն բան գիտէք,—գոչեց նորատի աղջիկը աղչած երիտասարդին դիւալին վրայ. բայց քեզմէ զատ ոչ ոք պիտի կարենար լուծել այս հանելուկը։ Իսկ սա ողբերգական պատկե՞րը։

Վերստին միևնոյն կերպով դիտեց Դանիէլ.—Այս ալ Վոլթէրի Զայիրին ամենէն սարսափելի տեսարանն է,—բսաւ. Այդ դժուար էշխանը՝ իր սիրելւոյն հաւատարմութենէն կասկածելով սպաննած է զայն հետը ամուսնանալէ քանի մը վայրկեան առաջ։ Իր հոխտակորդը կարծած երիտասարդին անոր եղբայրը ըլլալը կիմանայ հիմակ, և ահա իր տաղնապին, իր զղջումին տեսարանը։ Ահա՛ նորատի աղջկանը արիւնլուայ դիակը, անոր յետին միշտ սիրավառ նայուածքը դահճին ուղղած։ Խեղճ եղբօրը վշտալի կերպարանքը [illegible], և այն ջահերու կարմրագոյն լոյսը, զոր սեւ գերիներ կը բռնեն մութին մէջ արիւնալի կրակներու պէս, ա՜հ, զարհուրելի կերպով գեղեցիկ է....

—Պռավօ՛, գոչեցին երկու աղջիկները միաձայն։

—Բայց առանք ձեր մաքէն, ձեր սրտէն միայն կը խօսին, որ այնքան համուութիւններ ունիք, և բացառիկ կերպով սուր ու նուրբ դատողութիւն մը։ Բայց այս տեսարանին նիւթը չը գիտցողին կամ չը գուշակողին համար բնաւ արժէք մը չը պիտի ունենար այս պատկերը։ Ո՞ր կը մնայ ուրեմն նկարչութեան հրաշալիքը, և պատմական ու ողբերգական նկարներու համաշխարհիկ ազդեցութիւնը։

Դանիէլ բացատրեց թէ գեղարուեստից հրաշալիքը ասիկէն անծանօթ վայելուած մ՚էր։ Նկար մը իր բուն իմաստախրութեամբը ըմբռնել և բուն ազդումը զգալ կիրթ ճաշակի, աչլնյժ երեւակայութեան և բուռն զգացման տէր անձանց յատուկ էր։ Թէ պատմական կամ ողբերգական նկար մ՚ երբ զգայուն հոգւոյ մը բոլոր ներշնչումովը և կենդանի երեւակայութեան մը բոլոր հրովը կերտուած է, այնքան կրնայ ազդել դիտող մաքի մը, որքան գեղջկական տեսիլ մը, և տաղանդը՝ դէմքի ու նայուածքի, դիրք ու կերպարանաց մէջ կրնայ դնել այնքան մեծ գաղտնիք մը, որ անորոշին ու անծանօթին սարսամ մտածութեան խառնուելով՝ աւելի խորհրդաւոր, աւելի ազդեցիկ կընէ նիւթն ու պատկերը։

Բնութեան տեսարան մը այնքան աւելի անորոշ է իր ներկայացուցած իմաստովը, որքան վիպական նկար մը։ Տրտում նայուածք մը, օրհասական դէմք մը աւելի պարզ կերպով կը բացատրեն ողբերգութիւն մը, քան արտասուաթոր ուռեններ և մայրամտուկ լուսին մը։ Պարզ դիտող մը առաջին նայուածքով կը գուշակէ առաջնոյն իմաստը, թէ և ոչ նիւթը, բայց երկրորդն յարատեւ խորհրդածութեանց պէտք ունի, և գեղարուեստին էական պայմանն է առաջին նայուածքն հրապուրել։

—Ինչ որ առաջին նայուածքը կը հրապուրէ, գեղեցիկ է այն, իսկ ինչ որ իր բնական պարզութեամբ տակաւ առ տակաւ կը դիւթէ, վսեմն է այն,—պատասխանեց բնական տեսարաններու սիրահար աղջիկը միշտ իր դատը պաշտպանելով, և կը ջանար համոզել թէ պատկերհանը անխօս ու անիմաստ բնութեան բարբառ մը կընծայէ այն գեղապարմար ու հակադիր պատկերներու ներդաշնակութեամբ, ուրկէ զուրկ է բնատիպարը, հետեւաբար և կը գերազանցէ բնութիւնը։ Իսկ խօսուն ու զգայուն էակները համր ու անշարժ նկարելով կտաւին վրայ, անոնց իմացական կարողութենէն մաս մը կը կրճատէ, որով միշտ վար կը մնայ յբնականէն։ Հոն քերթողն է որ կրնայ գերազանց հանդիսանալ, և նկարիչը պէտք է լռէ, մինչդեռ բնական տեսարաններու մասին խօսքերն ու տողերը խիստ ապիկար են նկարչին հրաշալիքը գործելու։ Բնութեան նկարներին մէջ՝ բանաստեղծին պակասը ընթերցողին երեւակայութիւնը հարկ է ամբողջացնէ, և նկարչութեան մէջ ողբերգութեան պակասած խօսքերը դիտողին միտքը պէտք է յաւելու ինքնին։

(Շարունակելի)

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 2 յունվ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	95-84
Օսմ. էսհամը աչըլար	18-62
» » գարանթը	18-63
» » Սէրի Ա.	43-
» » » Պ	23 5/8
» » » Ս	18-5/8
Օթօման 1871	98-½
Օսմանլը Պանգասը	14 62
Րուսիա խոմփիրասը	-
Մըսըր տույ. մուԹԹահըտէ	96-1/8
» խիմիյասը	102-1/8
Ճաբրա Սանիյէ Մըսըր	95-¼
Թօյլիա խոմփիրասը	101-
Պուլկար խոմփիրասը	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-42-40

Փարիզ 2 յունվ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր.	95-40
» » 4½ %	104-80
Էֆնէ Օսմ. էսհամը աչըլար	18-9
» » գարանթը	18-82½
Միւնֆէրիտ	
Սէրի Պ.	23 50
» Ս.	18 75
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	78-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	336
» Պանգասը	616 25
Գրէտի Լիօնէ	821-25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1307 50
Գօնթուար տ'էսգօնթ	638-75
Սիւվէյշ ագսիօնը	2420
Իթալիա էսհամը	4 30
Մըսըր Ֆօնտ. մուԹԹահըտէ	482 50
Բաօրէն Թիւրքի	408 75
Յունան 5 % 1879	474 37½
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-20

Վիէննա 2 յունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	113-80
Րումէլի շըմէնտըֆէրի Փր.	37-50
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	144-75

ՂԱԼԱԹԱ ՓՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուում. տիւն աչը. գար.	20-21½
» » » էն եւուէլք	20-22
» » » էն աչաղը	20-19
Պու. սատյան աչըլար Գ. Ք.	20-20½
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	79-08
» » » էն եւուէլք	79-09
» » » էն աչաղը	79-05
» » » աչըլըը Գ. Ք	79 07
Սէրի Ա.	43-
» Գ.	23-20
» Դ.	20-20½
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	78 25
Աըչէ Փարայի	8-
Րէժոր Պըշ.	-
Հէվալէսիզ »	07-½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	9-13
Սթամպօլ պանգասը	6-13
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-30
Թութուն	4-93

ԱԺՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըր. տան	Ղըր. Բ.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարէը	108-16
Մէճիտիյէ »	098-20
Պէշլիք »	102-20
Ալթըլըք »	103-
Ինկիլիզ Լիրասը	110 20
Ֆրանսըզ ալթունը	87-20
Րուպ	90-25
Գրէմէց ալթունը	81-1
Գարթօն գայմէսի	7-75

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	14-
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	13-30
10000)»	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109-7/8
Բարիզ 3 այ վատէսի	22-87½

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 19)

Զատըր իչիւն բամուգ գօլան գըյէհ ճէտիտ 2000.
պէհէր գըյէհ ճէտիտի 14 ղըրուշ.
Մուսիգա էֆրատը էլպիսէլէրի իչիւն եէրլի իմալի իւչ եալտըզլը վէ այ եըլտըզլը քէպիր տիւյմէ.
3000 պէյազ
3000 սարը
պէհէրի 24 բարա.
Գալիգօթ՝ ապչընը ճէտիտ 10000
պէհէր ապչընը ճէտիտի 1 ղըր. 35 բր.
Եէրլի իմալի հատտէքեառի քէօսէլէ գըյէհ ճէտիտ 2500
պէհէր գըյէհ ճէտիտի 14½ ղըրուշ.
Լաբամագ ամէրիգան Թօբ 1000
պէհէր Թօբը 34 ղըրուշ.
Թէնէքէ բուլու,
ատէտ 200,000
պէհէր 1000 ատէտի 11 ղըրուշ.
Մատէն Թոգա
ատէտ 30,000
պէհէրի 2 բարա.
Թօվթա պաշը
ատէտ 345
պէհէրի 6 պուչուգ ղըրուշ.
Բիւք մատէն գաշըգ
ատէտ 115
պէհէրի 3 ղըրուշ 15 բարա.
Պէյազ մատէն չաթալ
ատէտ 115
պէհէրի 3 ղըր. 15 բարա.
Պէյազ մատէն քէպչէ
ատէտ 24
պէհէրի 10 ղըրուշ.
Միւթէհէվի Նէվիճատ գօշում գալըյլը Թօգա,
ատէտ 156500
ֆիյաթը միւթէէլիֆ.

Նիզամիյէ Ելպիսէ վէ Սարաճխանէ անպարլարը իչիւն մէվգրի միւնագասատա օլան պալատէ մուբաչգամ 12 գալէմ էշեա՝ ֆիյաթը մուրագգամէլէրի իլէ Թալիպլէրի Էօհտէսինտէ օլուպ, քեանունը էվէլին եիրմի իչիւնճիւ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վէրիլէճէյինտէն իԹասընա վէ եիկիրմի տէօրտիւնճի կիւնիւ եուգատէ պէշ Թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 20)

Իքինճի օրտուի հիւմայունտա պուլընան հայվանաթը միրիյէ իչիւն միւպայաա օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան իքի միլյօն գըյէ արբանըն գարարը գաթիսինին ճիհթաս քեանունը էվվէլը բուկմինին եիրմի տէօրտիւնճի բազար երթէսի կիւնիւնէ Թաալիգ գըլընմագլա, իԹասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմամ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

3—3

Գարասի սանճագը տախիլինտէ քեաին Էտրէմիտ վէ Քէմէր Էտրէմիտ գազալարը իլէ Էմրուտապատ նահիյէսինտէ վագը էվգաֆը մազպութէ զէյԹուն պաղչէլէրի իլէ մէնկէնէլէրինին իչպու 306 սէնէսի հասըլաթը իհալէսի պիլիքտալ 41,797 գըյէհ աԹիգայա պալիղ օլտուղը վէ շապանըն 1ինճի կիւնիւ սարը բէնկ լէբանիմա օլարագ, Տէրսաատէթտէ իսկէլէ պաշընտա Թէսլիմ իտիլմէք վէ կէօմրիւք բուսումընտան մաատա քեաֆֆէի մէսարիֆի միւթէահհիտինէ այիտ օլմագ վէ միւԹէֆէրրիգ միւլթէզիմլէր իւզէրինտէքի եաղլար կէրէք Թահսիլ իտիլսին վէ կէրէք իտիլմէյիպ տէ պագայատա գալարագ չիւրիւսին, օ ճիհէթի տախի միւլթէզիմինէ այիտ պուլունմագ վէ վագթը մուայյէնէտէ Թէսլիմ օլունմատըղը հալտէ եաղլար էվգաֆը հիւմայուն իսթէտի մուխալէֆէթ օլմասը շէրաիթի իլէ մէզգիւր էլմըզտար եաղ լէբանիմայա Թահվիլի իչիւն մահալլինէ միւնագասայա պիլէրա 9 գըյէ 100 տիրհէմ իԹիպարընտա օլան պէհէր տէնթիսի մէճիտիյէ 20 ղըր. հիսապը իլէ 5 ղըր. 20 բարատա Թալիպի իւզէրինտէ պուլունտըղը, Գարասի էվգաֆ մուհասէպէճիլիյինտէն մէվրուտ Թէլէկրաֆնամէլէրտէ իչար օլունմըշ օլտուղընտան, պէտմէնվալը մուհարրէրէ չէրտիթ իլէ մէզգիւր էլմըզտար եաղլարըն լէբանիմայա Թահվիլ վէ շապանըն 1ինճի կիւնիւ Թէսլիմէն Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ մէզգիւր 5 ղըր. 20 բարատան նօգսանը իլէ Թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտան պիր հաֆԹայա գատար էվգաֆը հիւմայուն մուհասէպէսի ուտալէթին խոաբէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

17 ճէմազիւլ էվվէլ 308
17 քեանունը էվվէլ 306

5—4

Ճանիպը հիճազա իրսալ օլընմագ իւզրէ իմալ իԹտիրիլէճէք գուրս վէ պուհնուր իչիւն միւպայաա իտիլէճէք օլան 75 մըսգալ կիւլ եաղընըն չէրաիթը մէվգուասը իլէ պէհէր մըսգալը 19 ղըրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտուղընտան վէ չէհրը ճարիի բուկմինին 29ընճը ճումաա երթէսի կիւնիւ սաաթ 10 գատար հէր գաչ բարա վէ 31ինճի բազար երթէսի կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 Թէնզիլ օլունուր իսէ գապուլ օլունաճաղընտա պինաէն նօգսանը իլէ իԹա իԹմէք վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսԹէյէնլէրին մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաԹ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

10 Թէշրինը էվվէլ 306

6—3

Պէյօղլունտա Տօզրու-Եօլտա Ինկիլիզ էճզախանէսի նումէրօյա մաարուֆ սէֆարէթլէր էճզաճըլըր մէշհուր

Ժ. ԳԱՆԹԻՒՔ

ԷՃԶԱ ՏԷՔՕԶԻԹՕՍԸ

Իշպու էճզա տէբօզիթօսընտա, տիւչ Թամպիգլէրի իչիւն հէր նէվի ալէթ ու էտէվաթ վէ Լօնտրանըն Ալլ է Գումբ. ֆապրիգասընըն եապմա տիւլէրի, լաստիգտէն մամուլ ալէթ վէ սաիրէ, Լօնտրա վէ Բարիզին նէֆիս վէ լաթիֆ գօգուլարը, վէ Նօ. 4 Մարիա Ֆարինա խալիս Օ տը Գօլօնեը պուլընըր, բայիթ... վէ վիլայաթըն պիճիւմլէ էճզաճըլարըյլա տիւչ Թամպիգլէրի վէ էհալիի միւհԹէրէմէ մէզգիւր եէնի տէբօզիթօտա էնվաի չէյլէր սէչկին վէ մունթազամ էմթաա վէ սաիրէ պուլընաճագլար տըր.

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թալիպլէրը մուամէլաԹ օլունմայա գատար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլունմագ գաիտէսի վալ գըլընընմայա տէկին եալընըզ մահլուլաթը վագֆիյէսինտէն հիսսէտարանըն հասըլէ նիզամ պիլա միւզայէտէ Թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէյի սէքիզլէրին նըսֆը մէճիտի 19 ղրուշ վէ նըսֆը տիկէրի եալընըզ էվգաֆը հիւմայունըն սուրէԹ վէ սէրկի վէ գուրօնը իլէ սաԹըլաճագ տըր. Թամմ հիսսէյի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաԹըլանլարըն մուաճճէլէսինին նըսֆը՝ լիրա 100 ղրուշ հիսապլըյլա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէզալիք սուրէԹ վէ սէրկի գապուլիյէ իհալէ գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն աԹիգմէնիր մահլուլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆԹա միւտտէԹը իլանընտան Յինճի իլան միւտտէԹի օլան իչպու 306 սէնէսի քեանունը էվվէլին 17ինճի կիւնինտէն քեանունը էվվէլին 24ինճի բազար երթէսի կիւնիւնէ գատար Թալիպ օլանլարըն գըյմէԹը մուխամմէնէլէրինին էօչրիւնէ միւսավի Թէէմին աղճէլէրիյլէ պէրապէր Մահլուլաթ խալէմինէ միւրաճաաթ իԹմէլէրի լազըմ կէլէճէկի՝ Թիւրքճէ Թուրէ վէ Թ. Հաէիթ վէ Սողու վէ Ֆրանսըզճա Մէթէօր վէ Րումճա Գօնսթանթինուբօլիս կազէթալարըյլա իլան օլունտըղը կիւի, Ճէրիտէի Շարքիյէ կազէթասըյլա տախի 3ինճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր.

··1 իլա 11··26282·— Գասըմ Բաշատա Ջաֆմա Մէճիտի մահալլէսինտէ Քիւչիւք համամ սօգաղընտա ճիրըը աԹիգ ճամիտէսինտէ Գասըմ Բաշա վէ էլ-հաճ Մուսթաֆա էֆ. վագըֆլարընտան 730 մէթրօ արսատա մէյանի ախշապ վէ քեարկիր 11 օտա վէ 3 հալվէթ վէ 35 գուրնա վէ 2 ճամէքեան մահալի վէ 1 մախզէն վէ 152 հաԹլա մահալի վէ միւշԹէմիլաթընտան պիր պապ պագչալ վէ պէքեար օտասը վէ արբաճը վէ ախոր վէ գահվէ վէ 2 մաստըրա մահ լէզիզի միւշԹէմիլ վէ չէհրի 2500 ղըր. քիրալը մա միւշԹէմիլաթ չիֆթէ համմամըն 12 հիսսէ իԹիպարը իլէ 1 հիսսէսի մահ մէզգիւրըն 24 հիսսէտէն 3 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

··1,2,4,6,32,34,36··33242· Պէտէլը միւզայէտէսի 34000·— Պէշիքթաշտա Թէշվիգիյէ մահալլէսինտէ Քեադըխանէ ճատտէսի իլէ Տէրէ վէ Ճամի սօգագլարընտա ճէննէԹմէքեան Սուլթան Պայազիտ Խանը վէլի հայրէԹլէրի վագֆընտան Թէրպիէն 10003 մէթրօ 7 գըրԹա արսանըն 8 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

··7,8,9,10,11,13··6250·—Զարչուի քէպիրտէ Իպրահիմ Բաշա ատիգ մահալլէսինտէ Նէժմ աղա խանը տէրունինտէ Թաքճանիսինտէ 50չէր վէ 30ար վէ 40ար ղըր. քի ճէման 230 ղըր. քիրալը միւլք մա կէտիք 6 պապ քեարկիր օտանըն բուպ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

··4, 6··30000·—Մուսալլատա Շէյխ Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Նաթըրֆէզ սօգաղընտա Պէշիր աղա վագըֆընտան 152 մէթրօ արսատա 4էր օտատան 8 օտա վէ 2չէր սուֆատան 4 սուֆա վէ պիր միւշԹէրէք գույու վէ 20 ղըրա աչըգլըղը միւշԹէմիլ նա Թէժամ քեարկիր 2 պապ մէնզիլըն պիւԹիւնիւ. Մէհմէտ աղա.

··42··7500·— Մահմուտ Բաշատա Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգաղընտա հարէմէյն կէտիքեաԹընտան Թէրպիէն 352 մէթրօ արսատա մէստուտ քեարկիր պիր պապ գըլընճը տիւքքեանը կէտիկինին պիւԹիւնիւ. հաճի Ահմէտ էֆ.

··23··18000·— Զարչուի քէպիրտէ Ֆէսճիլէր ճատտէսինտէ հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 9 մէթրօ արսատա մէյանի չէհրի 180 ղըր. քիրալը քեարկիր մուգատտէմա 2 վէ էլէքմ 1 պապ տիւքքեանըն մահալը մուայյէնսինտէ միւսԹէզար այնաճը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ էֆ.

··9··2000·—Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգաղընտա հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 7 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղըր. քիրալը պիր պապ քեարկիր տիւքքեանըն նըսըֆ հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին.

··84··30000·— Զարչուի քէպիրտէ Գալբագճըլար պաշը ճատտէսինտէ հարէմէյն վէ Այասօֆիա քէպիր վագըֆլարընտան Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա վէ չէհրի 864 ղըր. քիրալը քեարկիր պիր պապ Թօհաֆճը տիւքքեանը կէտիկինին վէ միւլքինին բուպ հիսսէսի. Նազիֆ էֆ.

21··1200·— Քիւչիւք Մուսթաֆա Բաշատա Կիւլ ճամի մահալլէսինտէ Ճիպալի Սէնիգարու ճատտէսինտէ Փէվգինտէ պիր օտայը միւշԹէմիլ չէհրի 80 ղըր. քիրալը ախշապ պիր պապ հալլաճ տիւքքեանընըն 10 հիսսէտէն 2 հիսսէսի. հաճի Մահմուտ էֆ.

··44··2000·—Զարչուի քէպիրտէ Պօտուրում խանընտա ալԹ գաթտա հարէմէյն վագըֆընտան Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէյանի չէհրի 80 ղըր. քիրալը պիր պապ օտա կէտիկինին 5 հիսսէտէն պիր հիսսէսի. Ահմէտ էֆ.

··8··6 0·—Էյիպտէ Իսլամ պէյ մահալլէսինտէ Զուլֆա սօգաղընտա ՄուսԹաֆա էֆէնտի վագըֆընտան Թէրպիէն 185 մէթրօ պիր գըԹա արսանըն պիւԹիւնիւ. Հիւսնիւ էֆ.

··17,19,21··3213·— Պէյգօզ գարիյէսինտէ Գարաճա Պրուն ճատտէսինտէ Հաֆըզ Մուսթաֆա էֆ. վագըֆընտան Թէրպիէն 250 մէթրօ արսատա մէյանի պիլէպիրինէ մուԹԹասըլ չէհրի 100 ղըր. քիրալը 8 պապ պէքեար օտասը վէ իԹԹիսալինտէ սէմէրճի վէ ուէմիրճի տիւքքեանլարընըն վէ գահրընտա 38 մէթրօ պաղչէնին 28հիսսէ իԹիպարը իլէ 8 հիսսէսի. Ահմէտ էֆ.

··2··1800·— ՍԹամպօլտա ՍԹամպօլ ճատտէսինտէ Ալայապէկ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա ախշապ պիր պապ գահվէ տիւքքեանընըն 20 հիսսէտէն 5 հիսսէսի. հաճի Օսման.

··12,14··6875·— Պէյլէրպէյինտէ Քիւլլիճէ ճատտէսինտէ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խան վագըֆընտան Թէրպիէն 600 մէթրօ արսատա մէյանի 8 օտա 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 950 մէթրօ պաղչէի միւշԹէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին 8 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի Օսման.

··193··1500··—Թուզլուճուգ գարիյէսինտէ Իճատիյէ ճատտէսինտէ Բայիթ Իսմայիլ բաշա վագըֆընտան Թէսպիէն 78 ղըրա պիր գըԹա մէնզիլ արսասընըն պիւԹիւնիւ. հաճի Օսման.

··50··2400·— Պէյազըտտա Շէյխ իւլ հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զայրագ սօգաղընտա Սուլթան Պայազիտ Խանը վէլի վագըֆընտան Թէրպիէն 110 մէթրօ արսատա 1 օտա վէ 1 գույու վէ 110 մէթրօ պաղչէի միւշԹէմիլ չէհրի 60 ղըր. քիրալը ախշապ վէ խարապ դայի էյ էֆրագ տիւքքեան մա օտա վէ արսանըն 10 հիսսէ իԹիպարը իլէ 2 հիսսէսի. հաճի Օսման.

··37··1000·—Իւսկիւտարտա ԱԹիգ Վալիտէ մահալլէսինտէ Աղաճը սօգաղընտա հաճի Մուսթաֆա աղա վագֆընտան Թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 մէթրօ պաղչէյի միւշԹէմիլ պիր պապ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի. հաճի Օսման.

··2··2500·—Էյիպտէ Ուլուճա Պապա մահալլէսինտէ Ֆըրթըգ սօգաղընտա Թէրպիէն 55 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 30 մէթրօ պաղչէի միւշԹէմիլ տախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի. հաճի Օսման.

··16··1250·— Քիւչիւք Մուսթաֆա Բաշատա Տօլապ Խուսրէվ մահալլէսինտէ Թէքքէ սօգաղընտա Թէրպիէն 23 մէթրօ արսատա 2 օտայը միւշԹէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի.

··17··1000·—Էյիպտէ Ուլուճա Պապա մահալլէսինտէ ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա Թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 185 մէթրօ պաղչէյի միւշԹէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի. հաճի Օսման.

··217··167·—Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա 1 օտայը միւշԹէմիլ 1 գըԹա մէնզիլ արսասընըն սիւլիւս հիսսէսի.

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իւք հիզատա պուլընան բագգամլար՝ մահլուլաթըն նիւմէրօլարընը վէ 2նճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէԹը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր.

ԻՒԹԻՐԱԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ Ն. ՎԱՅԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

Իսհալ, գանըը պասուր վէ գօլէրին խասթալըգլարընը Թէտավի իչիւն պիրինճիք իլաճ տըր.

Մէզգիւր հապլարըն իսթիհզարի իչիւն Ծէմիյէթը Թըպպիյէի Միւլքիյէ Թարաֆընտան 1304-1888 Նօյէմպէր 23տէ րուխսաթնամէ իԹա օլընմըշ տըր.

Զիքըր օլընան հապլար՝ պիրինճի սընֆ էճզաճըլարտան Ժ. Անտրիա Թարաֆընտան Թէրթիպ օլընըր.

Ն. Վայեա հապլարը՝ միւնհասըրէն նէպաթաթտան Թէրքիպ իտիլմիշ օլուպ, պաղըրսագլարա միւթէալլիգ խասթալըգլարը սէրի պիր սուրէԹտէ Թէտավի իտէր. ԱԹըլպա Թարաֆընտան իԹա օլընան պիր խալը չահատէԹնամէլէրտէ տախի, մէզգիւր հապլարըն զիքըր օլընան խասթալըգլար իչիւն չիֆապախշ օլտըղը պէյան իտիլմիշ տիր. Պունտան մաատա զիքըր օլընան հապլար՝ Էվրօբատա օլտըղը կիպի բայթախթըմըզտա տախի բէք զիյատէ քէսպը նամ ու չէօհրէԹ իԹմիշ օլուպ, բալըէԹլու էհալի պու հապլարըն նէԹիճէի չիֆապախչասընը կիւնտէն կիւնէ Թագտիր իԹմէքտէ տիր.

Գօլէրա կիպի պիր խասԹալըգ զուհուրընտէ իհԹիյաթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր հապլարտան պիր Թանէ սապահ վէ պիր Թանէ ագշամ ալմալը տըր. Հէր իչէտէ 24 վէ 12 հապ պուլընըպ, պունըն սուրէԹը իսԹիմալինի Թարիֆ իտէր 17 լիսանտան պիր տէ Թարիֆնամէ մէվճուտ տըր.

Պէհէր չիչէնին ֆիյաթը՝ ՍԹամպօլ վէ ճիվարը վէ վիլայաթ իչիւն 1 վէ ½ մէճիտիյէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէ իչիւն 5 վէ 2 ½ Փր. տըր.

Իստրէսի, Ֆապրիգասը վէ ումումի տէբօզիԹօսը՝ Գալաթատա Խավեար խանընտա պէյօյիւք գարունըն իսոԹիւստէ 2նճի վէ 3իւնճիւ գաթլարտա տըր. Մէզգիւր հապլար՝ Տէրսաատէթտէ Սիւլէյմանիյէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քիւլ էճզա տէբօզիթօլարընտա պուլունըր.

Մէզգիւր հապլարըն
սահիպլէրի Տէրսաատէթտէ
Ա. ՕԼԻՎՕ վէն. ՎԱՅԵԱ
Տէրսաատէթ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1890 ալաֆր. Նոյէմպէրին 15ինտէն իԹիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

Պօսթանճըտան 9 Նումէրօյը գալգար 24 Նումէրօյը գալգար իկէ
Բէնտիկտէն 25 » » 24 » » »

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		24 (Էշեա վէ Եօլճու)	26 (Էշեա վէ Եօլճու)	8 (Եօլճու)	10 (Եօլճու)	Քիլօմէթրօ
ՔԷՕՊՐԻՒՏԷՆ		2 50	7 15	10 30	11 30	
Հայտար բաշատան		3 35	7 55	11 05	12 05	
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	3 43	8 03	11 12	12 12	
	ագհ.	3 45	8 05	11 14	12 14	2 00
Ֆէնէր քէօշքի	միւվ.			11 17	12 17	
	ագհ.			11 18	12 18	3 25
Կէօզ Թէփէ	միւվ.	3 53	8 12	11 22	12 22	
	ագհ.	3 55	8 13	11 23	12 23	5 —
Էրէն Քէօյ	միւվ.	3 58	8 16	11 26	12 26	
	ագհ.	4	8 19	11 30	12 30	6 —
Պօսթանճը	միւվ.	4 07	8 26	11 35	12 35	
	ագհ.	4 10	8 29	11 38	12 38	9 —
Մալթէփէ	միւվ.	4 22	8 41	11 47	12 47	
	ագհ.	4 25	8 44	11 50	12 50	14 —
Գարթալ	միւվ.	4 40	8 58	12 01	1 1	
	ագհ.	4 45	9 03	12 04	1 4	20 —
Բէնտիկ	միւվ.	4 55	9 13	12 11	1 11	
	ագհ.	5 05	9 23			24 50
Թուզլա	միւվ.	5 30	9 48			
	ագհ.	5 33	9 51			35 —
Կէպզէ	միւվ.	6 01	10 19			
	ագհ.	6 07	10 25			44 25
Տիլ իսկէլէսի	միւվ.	6 33	10 52			
	ագհ.	6 36	10 54			55 25
Թավշանճըլ	միւվ.	6 46	11 04			
	ագհ.	6 51	11 09			59 25
Հէրէքէ	միւվ.	7 01	11 20			
	ագհ.	7 07	11 23			63 75
Եարըմճա	միւվ.	7 32	11 48			
	ագհ.	7 34	11 51			73 50
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.	7 45	12 05			
	ագհ.	7 50	12 07			80 —
Տէրինճէ	միւվ.	8	12 17			84
	ագհ.	8 03	12 20			
ԻԶՄԻՏ	միւվ.	8 21	12 38			94 25
	ագհ.	8 40				
Պէօյիւք Տէրվէնտ	միւվ.	9 24				
	ագհ.	9 27				109
Սապանճա	միւվ.	10 01				
	ագհմ.	10 08				123
Ատա Բազար	միւվ.	10 28				131

ԱՎՏԷԹ

Հէրէքէտէն 24 Նումէրօյը գալգար 25 Նումէրօյը գալգար իկէ
Բէնտիկտէն 25 » » 28 » » »

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		7 (Եօլճու)	9 (Եօլճու)	23 (Էշեա վէ Եօլճու)	25 (Էշեա վէ Եօլճու)
ԱՏԱԲԱԶԱՐԸՆՏԱՆ					4 09
Սապանճա	միւվ.				4 25
	ագհ.				4 30
Պէօյիւք Տէրվէնտ	միւվ.				4 58
	ագհ.				5 01
Իզմիտ	միւվ.				5 37
	ագհ.			1 26	5 50
Տէրինճէ	միւվ.			1 44	6 08
	ագհ.			1 48	6 12
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.			1 58	6 22
	ագհ.			2	6 24
Եարըմճա	միւվ.			2 14	6 38
	ագհ.			2 17	6 41
Հէրէքէ	միւվ.			2 42	7 06
	ագհ.			2 46	7 10
Թավշանճըլ	միւվ.			2 57	7 21
	ագհ.			3 02	7 26
Տիլ իսկէլէսի	միւվ.			3 12	7 36
	ագհ.			3 14	7 38
Կէպզէ	միւվ.			3 47	8 11
	ագհ.			3 56	8 20
Թուզլա	միւվ.			4 18	8 42
	ագհ.			4 21	8 45
Բէնտիկ	միւվ.			4 46	9 10
	ագհ.	2 05	3 26	4 56	9 20
Գարթալ	միւվ.	2 14	3 35	5 06	9 30
	ագհ.	2 17	3 38	5 11	9 35
Մալթէփէ	միւվ.	2 30	3 51	5 25	9 50
	ագհ.	2 33	3 54	5 29	9 55
Պօսթանճը	միւվ.	2 43	4 04	5 41	10 07
	ագհ.	2 45	4 08	5 44	10 10
Էրէն Քէօյ	միւվ.	2 51	4 14	5 54	10 20
	ագհ.	2 54	4 16	5 57	10 24
Կէօզ Թէփէ	միւվ.	2 57	4 19	6	10 27
	ագհ.	2 58	4 20	6 02	10 29
Ֆէնէր քէօշքի	միւվ.	3 02	4 24		
	ագհ.	3 03	4 25		
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	3 06	4 28	6 09	10 36
	ագհ.	3 08	4 30	6 11	10 39
Հայտար Բաշա	միւվ.	3 14	4 36	6 18	10 46
Քէօպրիւյէ վարօր	միւվ.	3 50	5 10	6 55	11 25

ԱՆԹԻՊԻՐԻՆ ԷՖԷՐՎԷՍԱՆԹ

ԼԸ ՊԷՐՏՐԻԷԼ

Էնվաի աղրը, պաշ աղրըսը վէ տէնիզ Թուլումալըղընա գարչը բիրինճի պիր իլաճ տըր. ԻՆՖԼՈՒԷՆՑԱ վէ ՏԱՆԿ ՍԸԹՄԱՍԸՆԸ տաֆի աէֆ իտէր.
Պու իլաճըն իսԹիմալինտէն հասըլ օլան գայտա էԹ աղըրսը վէ եիւրէք պուլանԹըսը կիպի ֆէնալըգլարը տէֆ իԹմէք իչիւն մէզգիւր իլաճա ԱՍԻՏ ԳԱՐՊՕՆԻՔ գարըշմայը. Բարիզտէ ԼԸ ՊԷՐՏՐԻԷԼ վէ ԳՈՒՄՐ վէ էճզախանէլէրտէ.

AU PANTHEON

ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլունտա Տօզրու եօլտա Գալաթա Սէրայընըն Թա պէօյիւք գարուսը գարշըսընտա Ն° 206

Գալֆօրուլօ պիրատէր էֆէնտիլէր՝ պու քէրրէ Բարիզտէն գատըն գօսԹիւմլէրի իչիւն էնվաի եէնի մօտա վէ ղայէթ կիւզէլ իբէգլի վէ եունլը գումաշլար, գօթիւմ սուԹաշէ վէ իշլէմէ վէ մանթօլըգ իչիւն եէնի չըգմըշ չուհալար, եէնի մօտա կարնիթիւրլիւք գատիֆէլէր վէ սաիր էնվաի չըգմըշ բասմանթըրի վէ մանթօ իչիւն կարնիթիւրլիւք Թիւյլէր, էնվաի նէֆիս վէ միւքէլլէֆ էմթաաի սաիրէ ալըպ վէ գապուլ իԹմիշ օլտըգլարընը էհալիյէ իլան իԹմէքլէ միւֆթէխիր տիրլէր.

Գալֆօրուլօ մաղազասը՝ չօգտան պէրու մալիւմ վէ մաարուֆ օլուպ, էհալինին էմնիյէԹինի ճէլպ իԹմիշ, վէ մալլարընըն նէֆասէԹ ու միւքէմմէլիյէԹի էհալի Թարաֆընտան հիւսնիւ Թագտիր օլունմըշ տըր. Գալֆօրուլօ պիրատէրլէր՝ պունտան պէօյլէ մալլարընը էյի վէ ուճուզ վէ ղայէթ տիւզկիւն օլմասըյլա պէրապէր ֆիյաթը տախի ուճուզ օլմասընը արզու իԹմէքլէրինտէն, պիճճիւմլէ էմԹաա իչիւն միւմքին օլան էն էհվէն ֆիյաթլարը Թային իԹմիշլէր տիր.